

Vlaams
Parlement

stuk **1756** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 19 oktober 2012 (2012-2013)

Beleidsbrief

Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking

Beleidsprioriteiten 2012-2013

ingediend door de heer Kris Peeters,
minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid

INHOUD

LIJST MET AFKORTINGEN	4
MANAGEMENTSAMENVATTING	6
I. INLEIDING	8
II. STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	9
Eerste hoofdstuk: internationale politiek	9
1. Mondiale antwoorden op mondiale problemen	9
1.1 Voorrang voor het internationaal recht	9
1.2 Samenwerking met internationale instellingen	9
1.3 Ondersteuning van de VN-promotoren in Vlaanderen	10
1.4 Respect voor de Rechten van de Mens	11
2. De Europese Unie als mondiale speler	12
2.1 Verdere Europese integratie	12
2.2. Een competitievere Europese Unie	13
2.3. Een sterkere alignering op het externe beleid van de Europese Unie	14
3. Subsidiariteit en culturele diversiteit	14
3.1 Grensoverschrijdende samenwerking	14
3.2 Samenwerking via de Benelux	15
3.3 Versterking van de rol van deelstaten in de Europese Unie	15
3.4 Meer wegen op de Europese besluitvorming	16
3.5 Culturele diversiteit en de internationale handelsverdragen	16
3.6 Internationale culturele uitwisseling en dialoog	17
3.7 Promotie van het Nederlands via de Nederlandse Taalunie	18
4. Een verantwoord vergunningsbeleid inzake handel in strategische goederen	18
4.1 Nieuw wapenhandeldecreet	18
4.2 Producten en technologie voor tweërlei gebruik	19
4.3 Implementatie van de Chemical Weapons Convention	19
Tweede hoofdstuk: internationaal economisch beleid	21
5. Een sterkere internationalisering van de Vlaamse economie	21
5.1 Verdubbeling van het aantal exporterende KMO's tegen 2020	22
5.2 Vergroten van het Vlaamse export-marktaandeel	23
5.3 Focus op de snel(st)groeiende economieën	23
5.4 Speciale aandacht voor nieuwe sectoren	24
5.5 Ondersteunen van strategische vormen van internationaal ondernemen	25
5.6 Realiseren van Vlaamse economische wereldspelers	25
5.7 Meer beleidsafstemming tussen internationaal ondernemen en innovatie	25
5.8 Meer buitenlandse investeringen aantrekken	26
5.9 Een actieve Vlaamse economische diplomatie	26

6. Een vrijere en eerlijkere wereldhandel	27
6.1 Verdere vrijmaking van de wereldhandel	27
6.2 Wegwerken van concrete handelsbelemmeringen	28
6.3 Beschermen van onze investeringen in derde landen	29
6.4 Handel en ontwikkeling	29
6.5 Respect voor arbeids- en milieunormen	30
7. Een grotere internationale bereikbaarheid van Vlaanderen	30
7.1 Goede samenwerking met onze buurlanden	30
7.2 De internationale promotie van de Vlaamse havens	31
Derde hoofdstuk: Vlaanderen en de Millenniumdoelstellingen voor Ontwikkeling	33
8. Armoedebestrijding en sociaal-economische ontwikkeling	33
8.1 Geografische focus op zuidelijk Afrika en sectorale concentratie op tewerkstelling, gezondheidszorg en landbouw en voedselzekerheid	33
8.2 Multilaterale en regionale samenwerking	37
8.3 Ondernemerschap en tewerkstelling	38
8.4 Transversale thema's uit het Kaderdecreet	39
8.5 Een flexibele humanitaire- en noodhulpverlening	39
8.6 Versterking van het draagvlak voor ontwikkeling	40
8.7 Een performante internationale samenwerking	41
9. De strijd tegen de gevolgen van klimaatverandering	42
9.1 <i>Fast Start Finance</i>	43
9.2 Structurele integratie in de werking van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking	43
III. DE INSTRUMENTEN VAN HET BELEID	44
1. Versterkte samenwerking binnen het beleidsdomein	44
2. Een sterkere interdepartementale beleidscoördinatie	44
3. Een gestroomlijnde intrafederale samenwerking	45
4. Strategische inzet van de Vlaamse internationale vertegenwoordigingen	45
5. Actief gebruik van het internationaal verdragsrecht	46
6. Een proactief beleid naar de diplomatieke vertegenwoordigingen in Brussel	46
7. Een weldoordachte publieksdiplomatie	47
8. Het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap	48
IV. BIJLAGEN	50
Bijlage 1. Verdeling subsidies 2011	50
Bijlage 2. Regelgevingsagenda	51
Bijlage 3. Moties en resoluties van het Vlaams Parlement	57
Bijlage 4. Rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof	58

LIJST MET AFKORTINGEN

ACS	Landen in Afrika, het Caraïbisch gebied en de Stille Oceaan
ASWAp	Sectorbenaderingvoorlandbouw (<i>Agriculture Sector Wide Approach</i>)
AWEX	<i>Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers</i>
BBP	Bruto Binnenlands Product
BLEU	Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
CERF	Centraal Fonds voor Noodhulpverstrekking (<i>Central Emergency Response Fund</i>)
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media
COORMULTI	Federaal overlegorgaan Multilaterale Coördinatie
CVN	Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland
BDI	Buitenlandse Directe Investerings
BRIC	Brazilië, Rusland, India en China
DAR	Diensten Algemeen Regeringsbeleid
DDA	Doha Ontwikkelingsagenda (<i>Doha Development Agenda</i>)
DG	Directie-Generaal
DGE	DG Europese Zaken en Coördinatie
DiV	Departement internationaal Vlaanderen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EGTS	Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking
EMU	Economische en Monetaire Unie
EPA	Economisch Partnerschapsakkoord (<i>Economic Partnership Agreement</i>)
ESM	Europees Stabiliteitsmechanisme
EU	Europese Unie
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FAO	VN-Voedsel- en Landbouworganisatie (<i>Food and Agriculture Organization</i>)
FIT	<i>Flanders Investment & Trade</i> (Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen)
Flamenco	<i>Flanders Agency for Mobility and Cooperation in Higher Education</i>
FOD	Federale Overheidsdienst
GHB	Gemeenschappelijk Handelsbeleid
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
ICBB	Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid
ICMS	Interfacultair Centrum voor Mexicaanse Studiën
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IMF	Internationaal Monetair Fond (<i>International Monetary Fund</i>)
ITF	<i>Taskforce for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research</i>
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
KMO	Kleine en Middelgrote Onderneming
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie
MDG	Millennium-Ontwikkelingsdoelen (<i>Millennium Development Goals</i>)
MENA	Midden-Oosten en Noord Afrika (<i>Middle East and North Africa</i>)
MFK	Meerjarig Financieel Kader
MOL	Minst Ontwikkelde Landen
MoU	<i>Memorandum of Understanding</i>
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken

NIB	Nieuw Industrieel Beleid
NTU	Nederlandse Taalunie
ODA	Officiële Ontwikkelingshulp (<i>Official Development Assistance</i>)
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OV	Onderwijs en Vorming
PCS	Protocol Culturele Samenwerking
REGLEG	Conferentie van Europese regio's met wetgevende bevoegdheid (<i>Conference of European regions with legislative powers</i>)
SOIA	Strategisch Overleg Internationale Aangelegenheden
SWAp	Sectorbrede steun aan de overheid (<i>Sector Wide Approach</i>)
TVL	Agentschap Toerisme Vlaanderen
VK	Verenigd Koninkrijk
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen
VS	Verenigde Staten
UNAIDS	Gemeenschappelijk VN-Programma inzake HIV/AIDS (<i>Joint UN Programme on HIV/AIDS</i>)
UNCTAD	VN-Conferentie over Handel en Ontwikkeling (<i>UN Conference on Trade and Development</i>)
UNESCO	VN-Organisatie voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (<i>UN Educational, Scientific and Cultural Organization</i>)
UNICEF	VN-Fonds voor Kinderen (<i>UN Children's Fund</i>)
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
UNRWA	VN-Agentschap voor Palestijnse Vluchtelingen (<i>UN Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East</i>)
UPV	UNESCO-Platform Vlaanderen
VAIS	Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking
VGC	Vast Gemengde Commissie
ViA	Vlaanderen in Actie
VIW	Vlamingen in de Wereld
VLEV	Vlaams Economisch Vertegenwoordiger
vleva	Vlaams-Europees Verbindingsagentschap
VN	Verenigde Naties
VUC	Vlaamse UNESCO-Commissie
VVN	Vereniging voor de VN
VVR	Vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering
VVOB	Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand
VVPV	Vlaamse Vertegenwoordiging bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de EU
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
VWEU	Verdrag betreffende de werking van de EU
WEF	Wereld Economisch Forum (<i>World Economic Forum</i>)
WFP	Wereldvoedselprogramma (<i>World Food Programme</i>)
WGO	Wereldgezondheidsorganisatie (<i>World Health Organization</i>)
WGV	Wergroep Gemengde Verdragen
WSE	Werk en Sociale Economie
WTO	Wereldhandelsorganisatie (<i>World Trade Organization</i>)

MANAGEMENTSAMENVATTING

Vlaanderen heeft een internationale ingesteldheid en kan niet zonder het buitenland. Het Vlaams buitenlands beleid wil daar invulling aan geven via negen strategische doelstellingen:

1. Mondiale antwoorden op mondiale problemen

De Vlaamse Regering schrijft het internationaal recht hoog aan en motiveert haar standpunten op basis van de internationale rechtslogica. Omdat ze wil bijdragen tot een groeiende en betere naleving van de rechten van de mens in de wereld, heeft ze eind 2011 het beleidsdocument 'Mensenrechten en het Vlaams internationaal beleid' voorgesteld. In het kader van het respect voor de rechten van de mens neemt de Vlaamse Regering tal van beleidsinitiatieven. Zo was de Vlaamse overheid in 2012 gastheer van de plenaire conferentie van de *Taskforce for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research* en zal ze in 2013 een internationaal vredessymposium organiseren. Het Vlaams internationaal beleid wordt nog steeds in belangrijke mate ingevuld door samenwerking met internationale instellingen. De Vlaamse overheid wil actief deelnemen en betrokken zijn bij het beleid van die instellingen. Het jaarlijkse budget van het stagefinancieringsprogramma werd verhoogd.

2. De Europese Unie als mondiale speler

De dynamiek voor verdere Europese integratie en een versterkt Europees economisch bestuur zet zich verder in de EU. Er worden tal van maatregelen genomen, zoals het Begrotingspact en de Europese noodfondsen. Vlaanderen volgt die ontwikkelingen op de voet op en levert waar nodig zijn bijdrage. De Vlaamse Regering volgt ook de ontwikkelingen in het kader van het Meerjarig Financieel Kader van de EU van nabij op. Daarnaast beoogde Vlaamse Regering een maximale afstemming van het Vlaams internationaal beleid op het gemeenschappelijk buitenlands beleid van de EU. In dat kader worden o.m. beleidsmogelijkheden met betrekking tot de landen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika onderzocht. Een vlotte en steeds betere omzetting en uitvoering van EU-regelgeving blijft cruciaal om het concurrentievermogen van Europa in een snel veranderende wereld te handhaven.

3. Subsidiariteit en culturele diversiteit

Ik ben er van overtuigd dat de rol van de regio's in de EU zal blijven toenemen. Tijdens mijn 11-juli toespraken heb ik opnieuw de herziening van het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de EU gevraagd. De inspanningen voor een sterke grensoverschrijdende samenwerking worden gehandhaafd. Op 1 januari 2012 trad het vernieuwde Benelux-Unieverdrag in werking. Vlaanderen maakt deel uit van het intra-Belgisch Overlegplatform Benelux, dat in het kader van dat verdrag werd opgericht. In het Vlaams buitenlands beleid steun ik initiatieven die bijdragen tot de culturele diplomatie en streef ik naar synergie met het internationaal cultuurbeleid. Ik blijf erover waken dat voldoende aandacht wordt geschonken aan het specifieke karakter van de culturele en audiovisuele sector. De Vlaamse regering ondersteunt de promotie van het Nederlands via de Nederlandse Taalunie.

4. Een verantwoord vergunningsbeleid inzake handel in strategische goederen

Sinds 15 juni 2012 heeft Vlaanderen een eigen wapenhandeldecreet, waarmee het voorziet in regelgeving die aangepast is aan de hedendaagse uitdagingen. Het voorbije jaar werd gewerkt aan een wapenhandelbesluit en werd informatie verstrekt over het nieuwe regelgevende kader. De bedrijven werden ook geïnformeerd over de invoering van de bijkomende uniale uitvoervergunningen. Op Europees niveau hebben mijn diensten het woordvoerderschap opgenomen voor België in coördinatiegroepen over goederen voor tweërlei gebruik. Mijn diensten dragen bij aan de implementatie van het Verdrag inzake Chemische Wapens. De export van militair materieel naar bepaalde landen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika bleef *on hold* staan. Begin 2012 heeft de EU bijkomende beperkende maatregelen t.a.v. Syrië en Iran aangenomen.

5. Een sterkere internationalisering van de Vlaamse economie

Mijn diensten werken hard aan het versterken van de exportvaardigheden van de Vlaamse bedrijven. Begin 2012 werd het Besluit aangepast inzake de toekenning van subsidies voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen. Door die aanpassing kunnen ondernemingen die voor het eerst een subsidieaanvraag bij FIT indienen voortaan profiteren van een verhoogd subsidiepercentage. De Vlaamse Regering wil jonge Vlaamse ondernemingen alle kansen bieden om zich volledig te ontwikkelen. Ik zet in op de nauwe samenwerking tussen de Vlaamse actoren inzake internationaal ondernemen en innovatie zodat ondernemingen daar maximaal van kunnen profiteren. De Vlaamse Regering werkt ook voort aan de methodologie voor het gericht aantrekken van buitenlandse investeringen. De laatste jaren wordt meer en meer aandacht besteed aan de creatieve industrie en aan de internationalisering van de dienstensector. De subsidie-instrumenten voor de dienstensector werden in dat kader aangepast. Ik ben aandacht blijven besteden aan de opkomende economieën, o.m. via economische missies en internationale beurzen, maar ook door gastheer te zijn voor de *Horasis Global India Business Meeting*.

6. Een vrijere en eerlijkere wereldhandel

De bilaterale vrijhandelsovereenkomsten zijn een prioritair aandachtspunt. De sensibilisatie van ondernemingen inzake meldingen van handelsbelemmeringen blijft hoog op mijn agenda staan. Mijn diensten volgen de onderhandelingen tussen de EU en derde landen over de bescherming van investeringen nauwgezet op. Ze waken erover dat investeringsakkoorden onze investeerders in het buitenland bescherming bieden, maar ook de beleidsruimte vrijwaren van de ontvangende landen om maatregelen te nemen met doelstellingen van openbaar belang.

7. Een grote internationale bereikbaarheid van Vlaanderen

Via samenwerking met onze buurlanden heb ik gewaakt over de internationale bereikbaarheid van Vlaanderen en heb ik onze troeven maximaal trachten uit te spelen. De economische conferentie met Noordrijn-Westfalen en de onderhandelingen met Nederland over het Cabergkanaal, de nieuwe zeesluis in Terneuzen en de Hedwigepolder hebben daar toe bijgedragen. Ik wil bovendien de Vlaamse havens promoten in het buitenland en grijp daarvoor ondermeer mijn buitenlandse zendingen aan. De Vlaamse Regering financiert in dat kader ook beurzen voor buitenlandse studenten in havenmanagement.

8. Armoedebestrijding en sociale ontwikkeling

De uitvoering van de strategienota's Zuid-Afrika (2012-2016), Mozambique (2011-2015) en Malawi (2009-2013) wordt voortgezet. De samenwerking met de partnerlanden focust zich op de sectoren landbouw en voedselzekerheid; tewerkstelling en KMO-ontwikkeling; en gezondheidszorg. De tussentijdse evaluatie van de samenwerking tussen Vlaanderen en Malawi, die dit jaar werd uitgevoerd samen met de Malawische overheid, was positief. In 2013 zullen de grote lijnen vastgelegd worden voor de nieuwe strategienota 2014-2018. Onder impuls van het Planlastendecreet heb ik het regelgevend kader voor ontwikkelingssamenwerking doorgelicht op mogelijke overregulering. De meest essentiële bepalingen zijn weerhouden in het vernieuwde kaderdecreet ontwikkelingsamenwerking. De Vlaamse bijdragen voor ontwikkelingssamenwerking stegen in 2011.

9. De strijd tegen de gevolgen van klimaatverandering

Vlaanderen subsidieert samen met o.a. het VK, Noorwegen en Spanje het nationaal programma voor het beheer van klimaatsverandering in Malawi. De steun wordt gekanaliseerd via het *One UN Fund for Malawi*. Ik heb in 2012 ook middelen gereserveerd voor *Fast-Start*-Financiering, wat gericht is op het snel beschikbaar maken van investeringen voor klimaat in ontwikkelingslanden. Sinds 2012 worden alle nieuwe projecten van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking systematisch gescreend op mogelijke kwetsbaarheid van de ontwikkelingsresultaten voor klimaatverandering.

I. INLEIDING

Het voorbije jaar was voor Vlaanderen in een aantal opzichten ongetwijfeld markant. De Vlaamse Regering heeft in 2012 voor het tweede jaar op rij een begroting in evenwicht voorgelegd. Ondermeer daardoor kreeg Vlaanderen een sterke kredietrating (AA) van kredietbeoordelaar Fitch, dat Vlaanderen voor de eerste keer beoordeelde. Fitch stelde dat Vlaanderen “een van de welvarendste en meest productieve regio's van Europa [is], het geniet van een gediversifieerde industriële structuur, hoog gekwalificeerde arbeidskrachten en een uitstekende infrastructuur. Vlaanderen heeft een uitstekend budgettair profiel in vergelijking met andere Europese regio's.” De Vlaamse Regering heeft ook het ‘Handvest voor Vlaanderen’ voorgesteld, waarmee Vlaanderen de eerste deelstaat in de EU is die het Handvest van de Grondrechten van de EU als referentiekader erkent en opneemt in zijn beleidskader.

Een daadkrachtig Vlaanderen is nodig in deze tijden. De wereldeconomie en -handel kenden een moeilijk jaar in 2011. Op Europees niveau zette de economische crisis zich voort en daardoor bleef het een prioritair punt op de Europese agenda. Om een halt toe te roepen aan de aanhoudende financiële crisis werden steeds meer ingrijpende maatregelen voorgesteld. Het nog op te richten permanente noodfonds (het Europees Stabiliteitsmechanisme) en het geplande banktoezicht vormen er maar enkele voorbeelden van. De komende maanden zullen beslissend zijn, aangezien de Europese leiders een consensus moeten vinden over de richting die ze samen uit willen gaan.

Op politiek niveau veranderde er nogal wat in Europa en in onze buurlanden. 2012 was immers een belangrijk verkiezingsjaar met ondermeer verkiezingen in Frankrijk en Nederland.

In de regio van het Midden-Oosten en Noord-Afrika zette de Arabische Lente zich ondertussen voort. Die werd het voorbije jaar sterk gedomineerd door de opstand in Syrië, waarbij al heel wat burgerdoden vielen. Begin 2012 werden de sancties ten aanzien van Syrië verscherpt. De onrust in de regio is nog steeds niet teruggekeerd.

Twintig jaar na de VN-Conferentie inzake Milieu en Ontwikkeling vond in juni 2012 de VN-Conferentie inzake Duurzame Ontwikkeling (of Rio+20-Conferentie) plaats. De focus van de conferentie lag op het thema ‘groene economie in de context van duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding’. In navolging van de conferentie werd een proces gelanceerd om tegen 2015 tot een set van duurzame ontwikkelingsdoelen te komen. De komende maanden wordt onderzocht hoe het nieuwe proces en het proces inzake de bestaande Millennium-ontwikkelingsdoelen en de post-2015 VN-ontwikkelingsagenda zich tot elkaar verhouden.

De huidige legislatuur is ondertussen meer dan halverwege en de Vlaamse Regering heeft zich het voorbije parlementaire jaar opnieuw maximaal ingezet om de doelstellingen van het Vlaamse Regeerakkoord en van langetermijnvisies zoals ‘Vlaanderen in Actie’ en het ‘Nieuw Industrieel Beleid’ te bereiken. Als minister bevoegd voor Buitenlands Beleid heb ik daaraan bijgedragen via de verdere implementatie van de negen strategische doelstellingen van de beleidsnota Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking (2009-2014).

Deze beleidsbrief geeft een beknopt overzicht van de beleidsinitiatieven die ik het voorbije jaar heb genomen en van een aantal initiatieven die ik gepland heb voor het komende jaar.

II. STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

EERSTE HOOFDSTUK: INTERNATIONALE POLITIEK

1. Mondiale antwoorden op mondiale problemen

1.1 Voorrang voor het internationaal recht

2011-2012

De Vlaamse Regering geeft voorrang aan het internationaal recht en motiveert haar standpunten op basis van de internationale rechtslogica. Ik heb dat principe het voorbije jaar meermaals benadrukt, onder meer naar aanleiding van parlementaire debatten over het Visserijakkoord EU-Marokko en over mijn zending naar Israël en de Palestijnse Gebieden. De snelle instemming met internationale verdragen stond hoog aangeschreven en mijn diensten hebben bijgedragen tot de rapportering over de naleving van internationale verbintenissen. Internationaal geldende beperkende maatregelen werden nauwgezet uitgevoerd (cf. infra, II.4). Ik verwijs daarnaast ook naar de start van een onderzoekslijn over internationaal en Europees recht in het nieuwe steunpunt (cf. infra, III.1).

2013

De internationaalrechtelijke onderbouwing van standpunten die de Vlaamse Regering inneemt, blijft ook in 2013 een belangrijk uitgangspunt. Met het Handvest voor Vlaanderen is Vlaanderen de eerste deelstaat die uitdrukkelijk het Handvest van de Grondrechten van de EU als referentiekader erkent en opneemt in zijn beleidskader. Het is een belangrijk politiek signaal dat Vlaanderen als eerste aangeeft dat het Handvest van de Grondrechten van de EU het referentiekader is voor de bescherming van de grondrechten in de Vlaamse samenleving. Ik hoop dat ook het Vlaams Parlement de werkzaamheden tot een goed einde kan brengen.

1.2 Samenwerking met internationale instellingen

2011-2012

Het internationaal beleid van de Vlaamse Regering wordt nog steeds in belangrijke mate ingevuld door samenwerking met internationale instellingen. 27% van de subsidies die in 2011 ten laste waren van de begrotingsprogramma's algemeen buitenlands beleid, internationale samenwerking en internationaal ondernemen werden immers uitbetaald aan internationale instellingen (zie bijlage 1). De Vlaamse overheid wil deelnemen aan de beleidsvormingsprocessen die plaatsvinden in die instellingen en wil er ook invloed op uitoefenen. Vlaanderen was daarom het voorbije jaar actief in tal van multilaterale organisaties. De meeste daarvan maken deel uit van het VN-systeem.

Vlaanderen onderschrijft de VN-doelstelling '*Delivering as One*': verschillende VN-instellingen scharen zich achter een gemeenschappelijke strategie die is afgestemd met de beleidsprioriteiten van het land waarin ze werkzaam zijn. Die strategie maakt gezamenlijke programmering, een gezamenlijk budget en een gemeenschappelijk kader voor monitoring en evaluatie eenvoudiger. Ik heb het voorbije jaar tweemaal bijgedragen aan het '*One UN Malawi*'-initiatief (cf. infra, II.9.1).

Hieronder volgt een beknopte bespreking van de samenwerking met een aantal internationale instellingen in het kader van het Vlaams buitenlands beleid. De overige internationale (VN) instellingen waarmee in dat kader werd samengewerkt komen verder in deze beleidsbrief aan bod. Voor de samenwerking met andere internationale instellingen verwijs ik naar de beleidsbrieven van mijn collega's.

Het voorbije jaar werd de nauwe samenwerking met de VN-Organisatie voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (UNESCO) voortgezet. Voor de periode 2011-2012 kende de Vlaamse Regering een bijdrage van 900.000 euro toe aan het Algemeen Vlaams UNESCO-Trustfonds (FUT). Ik wil ook blijvend een actieve Vlaamse invulling geven aan het Belgische lidmaatschap van de Uitvoerende Raad (2010-2013). Eind oktober 2011 nam ik deel aan de tweejaarlijkse Algemene Vergadering. De Vlaamse UNESCO-Commissie (VUC) beschikte in de periode 2011-2012 jaarlijks over een werkingsbudget van 30.000 euro, waarmee zij al grote delen van haar beleids- en werkprogramma (2011-2013) ten uitvoer bracht.

De Vlaamse overheid heeft fors geïnvesteerd in haar betrekkingen met de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) (cf. infra, II.8.1.2). Mijn diensten hebben onder meer actief bijgedragen tot het recente Belgische lidmaatschap van de Uitvoerende Raad (mei 2012 - mei 2015). In het licht van de ontwikkelingen in het Midden-Oosten heb ik opnieuw veel belang gehecht aan de activiteiten van het VN-Agentschap voor Palestijnse Vluchtelingen (UNRWA). Voor de periode 2010-2012 legde ik een subsidie van 500.000 euro vast als subsidie voor de *corefunding* van de organisatie.

2013

In 2013 zal ik een nieuwe bijdrage voor het UNESCO-Trustfonds FUT voorleggen aan de Vlaamse Regering. België is ook in 2013 lid van de Uitvoerende Raad van UNESCO. Vlaanderen zal tijdens dat lidmaatschap aandacht blijven schenken aan o.m. het financiële beheer van de organisatie. Ik voorzie opnieuw een bijdrage voor de werking van de VUC. Bij de uitvoering van het programma wordt gezocht naar samenwerking met UNESCO-Commissies uit de Vlaamse partnerlanden. Er wordt werk gemaakt van de ontwikkeling van de UNESCO-leerstoelen om een bijdrage te leveren aan het Vlaamse beleid inzake academische diplomatie.

Ik blijf UNRWA ondersteunen, onder meer in het kader van het beleid ten aanzien van de MENA-regio (Midden-Oosten en Noord-Afrika), en zal een nieuw engagement aangaan voor de periode 2013-2014 voor de *corefunding* van de organisatie.

Het komende jaar worden de eerste voorbereidingen getroffen voor het Belgische voorzitterschap van de Raad van Europa (november 2014-april 2015), waaraan Vlaanderen actief zal bijdragen.

1.3 Ondersteuning van de VN-promotoren in Vlaanderen

2011-2012

Het UNESCO Platform Vlaanderen (UPV) ontving voor 2012 een subsidie van 37.000 euro. In 2012 werd ook een subsidie van 72.000 euro toegekend aan de Vereniging voor de VN (VVN). Die vzw beoogt een draagvlak voor de VN te creëren in Vlaanderen.

Het stagefinancieringsprogramma vierde eind 2011 zijn tiende verjaardag. In het voorjaar van 2012 heb ik het jaarlijks budget voor het programma verhoogd van 216.000 euro naar 300.000 euro.

2013

Ik zal in 2013 herbekijken welke rol het UPV en de VVN kunnen spelen op het vlak van de sensibilisering van de Vlaamse bevolking over het belang van multilaterale samenwerking en over de rol die Vlaanderen daarin speelt.

Het stagefinancieringsprogramma wordt voortgezet en geoptimaliseerd, en met het oog daarop wordt een beperkt aantal aanpassingen doorgevoerd in het besluit van 18 februari 2012.

1.4 Respect voor de Rechten van de Mens

2011-2012

Op 9 december 2011 heb ik een beleidsdocument ‘Mensenrechten en het Vlaams internationaal beleid’ voorgesteld. Dit beleidsdocument werd ook in het Vlaams Parlement besproken. Het voorbije jaar heeft de Vlaamse Regering opnieuw werk gemaakt van de omzetting van internationale mensenrechtenverbindenissen in Vlaamse regelgeving en van de rapportering daarover.

Midden juli 2012 is het samenwerkingsakkoord goedgekeurd over de oprichting van een Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme. Het advies van de Raad van State wordt ingewonnen. Naar aanleiding van de Belgische Universele Periodieke Evaluatie door de Mensenrechtenraad in 2011 werd eveneens overeengekomen dat de federale overheid en de deelstaten zouden samenwerken aan de creatie van een nationale mensenrechten-instelling.

Het voorbije jaar werd actief voort gewerkt aan het herdenkingsproject ‘100 jaar Groote Oorlog (2014-18)’. Op 10 november 2011 heb ik samen met collega Geert Bourgeois het herdenkingsproject voorgesteld aan diplomatieke vertegenwoordigers en andere hoogwaardigheidsbekleders. Er werd ook verder werk gemaakt van de *Flanders Fields* Verklaring. Ik heb de federale eerste minister en mijn collega’s van de andere deelstaten uitgenodigd om de Verklaring te ondertekenen. In juni 2012 is het project rond de ‘herdenkingstuinen’ van start gegaan.

Van 25 tot en met 28 juni 2012 was de Vlaamse overheid gastheer van de eerste plenaire conferentie onder Belgisch voorzitterschap van de *Taskforce for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research* (ITF).

De Vlaamse Regering heeft in 2012 een subsidie van 100.000 euro voorzien voor het ‘*Roma Youth Action Plan Programme*’ (2012-2013) van de Raad van Europa. Op die manier geeft Vlaanderen invulling aan het Vlaamse mensenrechtenbeleid.

2013

De Vlaamse Regering maakt verder werk van de goedkeuring en uitvoering van internationale mensenrechtenverbindenissen. De opstart van het nieuwe Interfederaal Centrum voor Gelijke Kansen en Bestrijding van Discriminatie en Racisme, die gepland is op 30 juni 2013, wordt verder voorbereid.

In het voorjaar van 2013 zal met de financiële steun van de Vlaamse overheid een mensenrechten-seminarie opgezet worden in Malawi. Het seminarie wordt georganiseerd door het regionale kantoor van UNHCHR (*UN High Commissioner for Human Rights*) en zal focussen op discriminatie in de context van het recht op voedsel in zuidelijk Afrika. Eind 2013 zijn de resultaten bekend van het steunpuntproject over de integratie van mensenrechten in ontwikkelingssamenwerking.

Ik maak in samenspraak met de minister voor Toerisme verder werk van het herdenkingsproject ‘100 Jaar Groote Oorlog (2014-2018)’. Ik zoek verder steun voor de ondertekening van de *Flanders Fields* Verklaring. In dat kader zal ik een zogenaamd ‘WO I-Beschermcomité’ oprichten, samengesteld uit gezaghebbende personaliteiten uit diverse segmenten van de Vlaamse samenleving.

In november 2013 zal ik een internationaal vredessymposium organiseren. Het symposium zal over het thema ‘*Science for Peace*’ gaan en zal inhoudelijk verbonden worden met een nieuw initiatief, het *Flanders Fields Trauma and Transformation Initiative* (FFTII), dat ik in het najaar van 2012 zal voorstellen. Ter voorbereiding van het vredessymposium plan ik in het voorjaar van 2013 een internationale bijeenkomst met academici, beleidsmakers en practici om een aantal belangrijke vraagstukken inzake trauma en transformatie in kaart te brengen.

2. De Europese Unie als mondiale speler

2.1 Verdere Europese integratie

2011-2012

Naar aanleiding van de financiële en de eurocrisis tekent zich een steeds sterker wordende dynamiek af voor verdere Europese (economische) integratie en voor een versterkt economisch bestuur. De EU en haar lidstaten nemen steeds meer ingrijpende en voorheen als onhaalbaar beschouwde maatregelen.

Een aantal maatregelen zorgen voor een verscherpt toezicht op de budgettaire discipline en macro-economische onevenwichtigheden. Zo werd in maart 2012 het nieuwe Verdrag inzake de Stabiliteit, Coördinatie en Bestuur in de Economische en Monetaire Unie (EMU) officieel ondertekend op EU-niveau, met het 'Begrotingspact' als belangrijkste onderdeel. Het verdrag verplicht de verdragspartijen o.m. om de zogeheten 'gouden regel' voor een overheidsbegroting in evenwicht op te nemen in hun nationale wetgeving. Het Begrotingspact herneemt ook regels over economisch bestuur en begrotingsdiscipline zoals die werden bepaald in het '*six pack*'¹, dat op 13 december 2011 in werking trad, en het nieuwe '*two pack*'². Op 17 februari 2012 verleende de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het verdrag en gaf ze machtiging tot ondertekening. Mede op vraag van de Vlaamse Regering, heeft België bij het verdrag een eenzijdige verklaring toegevoegd die verduidelijkt dat de Belgische deelstaatparlementen deel uitmaken van het nationale parlementaire systeem, naar analogie met verklaring nr. 51 bij het Lissabonverdrag.

Een andere groep van maatregelen betreffen de Europese noodfondsen ter ondersteuning van EU-lidstaten, maar vooral de eurolanden in financiële ademnood (zoals Griekenland, Ierland, Portugal, Spanje, Italië en Cyprus). Het betreft in eerste instantie de (tijdelijke) Europese Faciliteit voor Financiële Stabiliteit (EFSF) en het (nog op te richten, permanente) Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM). Om het ESM in te kunnen stellen diende een wijziging van het Verdrag betreffende de Werking van de EU (VWEU) doorgevoerd te worden. Voor die verdragswijziging werd ook Vlaanderen gevat. Op 6 juli 2012 heeft de Vlaamse Regering de instemmingsprocedure afgerond met het besluit van de Europese Raad van 25 maart 2012, dat een wijziging van artikel 136 van het VWEU heeft aangebracht om een rechtsbasis te voorzien voor het permanente noodfonds, het ESM.

Vlaanderen heeft ook in 2012 een bijdrage geleverd aan de opmaak van het nationaal hervormingsprogramma van België en een eigen Vlaams Hervormingsprogramma opgesteld (als bijlage bij het nationaal hervormingsprogramma). De Vlaamse Regering levert tevens een belangrijke bijdrage aan het gezamenlijke Belgische begrotingstraject door al in 2011 een evenwicht te bereiken. Een evenwicht dat voor de gezamenlijke Belgische overheden pas in 2015 wordt vereist. Deze inspanningen passen in het kader van het Europees Semester, een jaarlijks terugkerende zesmaandelijks beleidscyclus.

2013

Ik blijf aandacht besteden aan de ontwikkelingen inzake het Europees economisch bestuur, niet in het minst omdat die een impact kunnen hebben op de Vlaamse begroting. Ik zal de ontwikkelingen in het kader van het ESM op de voet volgen en via een wijziging aan het Samenwerkingsakkoord inzake de EU ijveren voor meer betrokkenheid van de deelstaten in de Raad en andere EU-fora (cf. infra, II.3.4 en III.3). Vlaanderen zal ook in 2013 het Europees Semester actief opvolgen en er een bijdrage aan leveren.

¹Het *sixpack* is een pakket van vijf verordeningen (die in werking traden op 13 december 2011) en één richtlijn (die voor 31 december 2013 moet worden omgezet) voor de versterking van het Europees economisch bestuur.

²Het *two pack* werd op 23 november 2011 voorgesteld door de Europese Commissie en omvat twee voorstellen tot verordeningen met betrekking tot de versterking van het budgettair toezicht voor eurolanden.

2.2. Een competitievere Europese Unie

2011-2012

Het voorbije jaar vonden er onderhandelingen plaats over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) van de EU voor de periode 2014-2020. Een aanzienlijk deel van de EU-uitgaven situeert zich in beleidsvelden waarvoor Vlaanderen bevoegd is. Ik heb die onderhandelingen daarom ook het voorbije jaar van nabij opgevolgd. Mijn diensten hebben bovendien actief deelgenomen aan de intra-Belgische besluitvorming over het MFK.

Het cohesiebeleid blijft een belangrijke uitgavenpost binnen het MFK. In het najaar van 2011 publiceerde de Commissie een ontwerpverordening voor het cohesiebeleid 2014-2020. Tijdens het Poolse en het Deense EU-voorzitterschap bereikte de Raad een gezamenlijk standpunt over verschillende, niet-financiële aspecten van de ontwerpverordening. De Vlaamse Regering heeft het voorbije jaar de uitgangspunten voor de invulling van het Vlaamse cohesieprogramma (2014-2020) vastgelegd en voorgelegd aan actoren op het terrein. Mijn diensten verlenen bij de concrete invulling van het Vlaamse cohesiebeleid advies aan de Vlaamse cohesie-actoren over het Europese kader voor de nieuwe programmaperiode.

Uit het Interne Markt scorebord van 2011 van de Europese Commissie bleek dat de gemiddelde omzettingsachterstand van de 27 lidstaten is toegenomen tot 1,2% (= zeventien laattijdig omgezette richtlijnen) en voor het eerst sinds 2007 boven de Europese norm van 1% bleef. België noteerde een omzettingsvertraging van 2,2% (= 30 richtlijnen). Bij geen enkele richtlijn bedroeg de omzettingsachterstand van België meer dan twee jaar. Daarmee werd de betreffende nultolerantie-norm gehaald. Wat Vlaanderen betreft, dient de omzetting van vijf richtlijnen die onder dit scorebord vallen nog voltooid te worden. De omzetting van die vijf richtlijnen zou eind 2012 volledig zijn, wat de Vlaamse bevoegdheden betreft.

Eind augustus was Vlaanderen gevat door 25 inbreukdossiers. Slechts in twee van die dossiers werd het veroordeeld door het Hof van Justitie. Daarmee toont Vlaanderen aan dat het de overgrote meerderheid van de inbreukdossiers remedieert en afhandelt zonder dat het tot een veroordeling komt door het Hof van Justitie. Het Departement internationaal Vlaanderen (DiV) bleef zijn proactieve integratorrol vervullen bij het faciliteren, opvolgen en monitoren van een correcte Vlaamse omzetting.

2013

Het Cypriotische EU-voorzitterschap, bijgestaan door de Voorzitter van de Europese Raad, zal een akkoord over het MFK faciliteren. De kans bestaat dat die onderhandelingen voortlopen in 2013. Uiteraard zal ik het MFK-dossier op de voet blijven volgen en de Vlaamse belangen verdedigen.

De Raad en het Europees Parlement willen in 2013 een compromis sluiten over de niet-financiële aspecten van het cohesiebeleid. Ik zal de ontwikkelingen in dit dossier aandachtig volgen en de belangen voor Vlaanderen inzake het toekomstig cohesiebeleid verdedigen.

Vlaanderen blijft zijn inspanningen bestendigen om inbreukdossiers op te lossen en de instroom aan inbreukdossiers te beperken. Het streeft daarbij naar een tijdige en correcte omzetting van richtlijnen.

2.3. Een sterkere alignering op het externe beleid van de Europese Unie

2011-2012

De oostelijke en zuidelijke nabuurschapsregio krijgen een belangrijke plaats toegewezen in het gemeenschappelijk buitenlands beleid van de EU. Het voorbije jaar beoogde de Vlaamse Regering haar internationaal beleid daar opnieuw zo maximaal mogelijk op af te stemmen.

Om de uitbouw van het Libische beleid inzake KMO's (Kleine en Middelgrote Ondernemingen) te ondersteunen en de opstart van KMO's te stimuleren heb ik in 2012 een subsidie toegekend aan de vzw Ex-change, het Vlaams uitzendplatform voor experts om ondernemerschap in het Zuiden te bevorderen. Bovendien steunde de Vlaamse Regering in 2011 het '*South East Europe Compact for Reform, Investment, Integrity and Growth*' van de OESO dat de Zuidoost-Europese regio aantrekkelijker wil maken voor buitenlandse investeerders.

Ter ondersteuning van de Westelijke Balkan en de oostelijke buurlanden van de EU heb ik opnieuw een subsidie toegekend aan studenten uit die regio als tegemoetkoming in de inschrijving aan het Europacollege Natolin te Warschau. Ik heb ook een financiële bijdrage verleend aan de Anna Lindh Euro-Mediterrane Stichting voor de Dialoog tussen Culturen, die zich inschrijft in de zuidelijke dimensie van het EU-nabuurschapsbeleid.

De Vlaamse Regering bereidde ook vorig jaar de instemmingsprocedure voor een aantal EU-verdragen met partnerlanden voor. Voor een overzicht van de huidige stand van zaken met betrekking tot verdragen die de EU sluit in het kader van haar buitenlands beleid verwijs ik naar de regelgevingsagenda in bijlage 2.

2013

Ik blijf het Europees nabuurschapsbeleid van nabij opvolgen. Ik onderzoek een aantal mogelijke beleidsinitiatieven ten aanzien van de MENA-regio, ter ondersteuning van de Maghreblanden en de regio van het Midden-Oosten. De Vlaamse bijdrage aan de internationale inspanningen zal in de mate van het mogelijke afgestemd worden op het Europese beleid en zal rekening houden met de noden van de MENA-landen. Ik zal ook het Vlaams beleid inzake ontwikkelingssamenwerking blijven afstemmen op het Europese beleid ter zake.

3. Subsidiariteit en culturele diversiteit

3.1 Grensoverschrijdende samenwerking

2011-2012

De samenwerking in de Vlaams-Nederlandse grensstreek werd verder versterkt en een hernieuwde gezamenlijke aanpak werd opgezet. In de actiepuntenlijst 2012-2014 ligt de focus op de thema's arbeidsmarkt en onderwijs, openbaar vervoer en de afstemming bij de uitvoering van Europees beleid. Ook de samenwerking in de Rijn Schelde Delta vond in 2012 een nieuw elan. Met een stevige gedeelde visie op de toekomstige ontwikkelingen en gemeenschappelijke belangen in de Delta vormden de zes havenprovincies de Vlaams-Nederlandse Delta, die met concrete projecten de havengebonden economische samenwerking wil intensiveren.

De strategienota Frankrijk legt een sterke nadruk op de grensoverschrijdende samenwerking met Nord-Pas-de-Calais. De Vlaamse overheid is in dat verband lid van twee Europese Groeperingen voor Territoriale Samenwerking (EGTS), namelijk de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai, en de EGTS West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale, en is in beide actief blijven participeren. In 2012

stelde de Vlaamse Regering de nieuwe gouverneur van West-Vlaanderen aan als coördinator van de grensoverschrijdende samenwerking met Noord-Frankrijk aan.

Om de grensoverschrijdende samenwerking in Europa verder te optimaliseren wordt gewerkt aan een herziening van Verordening nr. 1082/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2006 betreffende een EGTS. Het voorstel tot herziening van de Europese Commissie bevat een aantal welkome wijzigingen en verduidelijkingen inzake de oprichting en tenuitvoerlegging van een EGTS. Vlaanderen hecht er belang aan dat de verbeteringen snel kunnen worden doorgevoerd.

2013

Vlaanderen en Nederland werken in 2013 verder aan de geïdentificeerde actiepunten voor het grensgebied. Mijn diensten zullen daarover ook een voortgangsrapportage opstellen. De inspanningen voor een sterke samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk worden gehandhaafd. Vlaanderen participeert op een actieve manier in de twee EGTS-structuren. In 2013 wordt, binnen het kader van de Eurometropool, een strategie ontwikkeld voor de periode 2014-2020. Op EU-niveau wordt het besluitvormingsproces over de herziening van de EGTS-verordening voortgezet in de Raad en in het Europees Parlement. Mijn diensten volgen de ontwikkelingen van nabij op.

3.2 Samenwerking via de Benelux

2011-2012

Het vernieuwde Benelux-Unieverdrag trad op 1 januari 2012 in werking. De vertegenwoordiging van België in de instellingen van de Benelux Unie en de daarmee verband houdende standpuntbepaling en interne coördinatie worden intrafederaal geregeld via het samenwerkingsakkoord van 5 juni 2009. Ter uitvoering van het samenwerkingsakkoord werd een Overlegplatform Benelux opgericht. Een van de punten op de agenda van het overlegplatform was het Benelux-Groenboek, waarmee de Benelux de discussie wil opstarten rond het gemeenschappelijk werkprogramma. Ook Vlaanderen heeft een bijdrage voor het Benelux-Groenboek bezorgd.

Op intrafederaal niveau vond een eerste overleg plaats over het gemengde ontwerpverdrag dat de overeenkomst tot instelling van een Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad zal herzien.

2013

De onderhandelingen over de herziening van de overeenkomst tot instelling van een Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad worden voortgezet met het oog op ondertekening in 2013. Vlaanderen blijft de Benelux-unie actief opvolgen.

3.3 Versterking van de rol van deelstaten in de Europese Unie

2011-2012

Vlaanderen werkt op een intensieve manier samen met de andere regio's in de EU. Daarom blijft het actief participeren in REGLEG, de Conferentie van Europese regio's met wetgevende bevoegdheden.

Ik heb ook via andere kanalen oog gehad voor het versterken van de rol van de deelstaten in de EU. Zo had ik ontmoetingen met de heer Formigoni, president van Lombardije, en met de heer Mas, minister-president van Catatonie, met als doel de politieke en economische banden tussen de regio's aan te halen. Met Noordrijn-Westfalen hebben we in 2012 een economische conferentie georganiseerd (cf. infra, II.7.1). Ik verwijs ook naar de workshop 'Flanders in Action and the Europe 2020 Dimension' van juni 2012, waar de voorzitter van de Europese Raad en ikzelf een toespraak hebben gehouden over het belang van regio's bij de uitvoering van de Europa 2020-strategie. Ook de eenzijdige verklaringen

van België ten aanzien van de EU dat de Belgische deelstaatarlementen deel uitmaken van het nationale parlementaire systeem zijn in dit kader belangrijk (cf. supra, II.2.1).

2013

Vlaanderen neemt het komende jaar opnieuw actief deel aan de activiteiten van REGLEG. Ik ben er van overtuigd dat de rol van regio's in de EU zal blijven toenemen en zal er op toezien dat de rol van de regio's en hun parlementen in de EU voldoende aan bod komt.

3.4 Meer wegen op de Europese besluitvorming

2011-2012

De periodieke verslaggeving over de Europese besluitvorming en ontwikkelingen zorgde voor een sterkere Europese reflex binnen de Vlaamse overheid. Via inhoudelijke fiches werd halfjaarlijks gerapporteerd over beleidsdomeinoverschrijdende EU-dossiers die belangrijk zijn voor Vlaanderen. Naast de halfjaarlijkse rapporteringen, werd ook maandelijks gerapporteerd over EU-ontwikkelingen.

Ook in 2012 vertegenwoordigden Vlaamse ministers België in de Raad van de EU, conform de toerbeurtregeling. Tijdens mijn 11-juli toespraken heb ik opnieuw de herziening van het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de EU gevraagd (cf. infra, III.3). Ik heb ervoor gepleit dat Vlaanderen vaker rechtstreeks aan de Europese onderhandelings-tafel kan zitten, zodat we onze bevoegdheden volledig kunnen uitoefenen.

2013

De halfjaarlijkse verslaggeving over cruciale EU-dossiers en de maandelijks rapportering over EU-ontwikkelingen wordt voortgezet. Beide processen veronderstellen een nauwgezette opvolging van de EU-agenda vanuit de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU (VVPV) en worden in nauwe samenwerking daarmee opgezet.

Om meer te kunnen wegen op de Europese besluitvorming moet het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de EU geactualiseerd worden.

Het nieuwe steunpunt zal onderzoek uitvoeren naar de invloed die regionale overheden uitoefenen op EU-regelgeving en naar de manier waarop regionale overheden hun belangen vertegenwoordigen in de externe beleidsdomeinen van de EU.

3.5 Culturele diversiteit en de internationale handelsverdragen

2011-2012

In het kader van de internationale handelsverdragen waak ik erover dat voldoende aandacht wordt geschonken aan het specifieke karakter van de culturele en de audiovisuele sector. Het vrijhandels-akkoord tussen de EU en Zuid-Korea, waar een Protocol Culturele Samenwerking (PCS) aan gehecht is, is op 1 juli 2011 in werking getreden. Het institutionele kader voor de opvolging van de tenuitvoerlegging van het PCS is in volle ontwikkeling. Het associatieakkoord tussen de EU en Centraal-Amerika, dat in juni 2012 werd ondertekend, bevat eveneens een gelijkaardig PCS.

2013

Ik verwacht dat de PCS'en met Centraal-Amerika en met de Andesgemeenschap volgend jaar in werking zullen treden. De tenuitvoerlegging van alle PCS'en zal nauwgezet worden opgevolgd in de raads werkgroepen en -comités handel en cultuur. Het bijzondere karakter van de culturele en

audiovisuele sector in vrijhandelsakkoorden blijft mijn aandacht genieten. Ik zal specifiek waakzaam zijn bij de mogelijke onderhandelingen over vrijhandelsakkoorden met Japan en de VS. Daarnaast zal ik onderzoeken op welke manier de internationalisering van de audiovisuele sector ondersteund kan worden, bijvoorbeeld via de heronderhandeling of vernieuwing van bestaande bilaterale coproductieakkoorden. Op korte termijn zal ik samen met minister Schauvliege in de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV) het initiatief lanceren om het Verdrag van 1984 betreffende de hulp aan de filmnijverheid dat gesloten werd tussen de federale regering en Canada te hernieuwen.

3.6 Internationale culturele uitwisseling en dialoog

2011-2012

Het thematisch managementcomité internationaal cultuurbeleid en culturele diplomatie (MACO ICCD) realiseerde efficiëntiewinsten in het streven naar meer coherentie in het internationaal optreden van Vlaanderen. Er werd een huishoudelijk reglement en een visietekst goedgekeurd.

Het afgelopen jaar ondersteunde ik diverse culturele initiatieven in het buitenland die kaderen in onze Vlaamse culturele diplomatie. Zowel in 2011 als in 2012 ondersteunde ik het Festival van Avignon. Ik heb eind 2011 ook een subsidie toegekend aan het *Musée du Louvre* te Parijs voor de organisatie van een tentoonstelling met werk van de Vlaamse kunstenaar Wim Delvoye in het voorjaar 2012.

De culturele samenwerking met Nederland kreeg verder vorm via de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN). CVN, dat in 2011 een nieuwe invulling van haar opdracht kreeg, is op 1 januari 2012 in werking getreden. De nieuwe commissie zal zich concentreren op het verstrekken van advies over internationale culturele samenwerking aan de Nederlandse en Vlaamse overheden. In het voorjaar van 2012 werden een aantal stappen gezet om de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland in derde landen, die al ad hoc gebeurt op verschillende posten, meer vorm te geven.

Ik heb in 2012 een subsidie goedgekeurd voor de tentoonstelling “Plantin&Craesbeeck: een wereld op papier” die in 2013 zal worden georganiseerd in Brazilië. De tentoonstelling biedt kansen op het vlak van Vlaams-Braziliaanse culturele en academische samenwerking. Ik heb ook de steun aan de Anna Lindh Euro-Mediterrane Stichting voor de Dialoog tussen Culturen voortgezet. Net als vorige jaren werd een werkingssubsidie toegekend aan het Interfacultair Centrum voor Mexicaanse Studiën (ICMS). Het ICMS wil bijdragen tot een wederzijds cultureel begrip tussen Vlaanderen en Mexico.

2013

Ik zal initiatieven blijven steunen die kaderen in het Vlaamse buitenlandse beleid en bijdragen tot de culturele diplomatie en het internationaal cultuurbeleid. De samenwerking met Nederland (in o.a. cultuur) blijft een prioriteit. Ik zal onderzoeken hoe we de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking kunnen verbreden via een gezamenlijke presentatie van ‘de Lage Landen’ in het buitenland.

Mijn diensten zullen onderzoeken of er andere financieringsopties bestaan voor het ICMS. In het kader van het aanscherpen van het beleid inzake academische diplomatie zal er naar gestreefd worden dat het Vlaams buitenlands beleid in de eerste plaats flankerend optreedt en niet inhoudelijk in de plaats treedt van het sectorale onderwijs- en/of onderzoeksbeleid.

Ik blijf in het Vlaams buitenlands beleid verder streven naar synergie met het internationaal cultuurbeleid. De mededeling van 1 juni 2012 van minister Schauvliege over het internationaal cultuurbeleid zet daarvoor de krijtlijnen uit, die in 2013 verder ingevuld zullen worden. Ze bevestigt ook de rol van het MACO ICCD als sturend ambtelijk orgaan op dit vlak.

3.7 Promotie van het Nederlands via de Nederlandse Taalunie

2011-2012

Het voorbije jaar werden de krijtlijnen voor het Meerjarenbeleidsplan 2013-2017 van de Nederlandse Taalunie (NTU) uitgewerkt, net als de bijbehorende ontwerpbegroting. Als ABC voor haar werk de komende periode hanteert de NTU drie kernbegrippen: Anker (gedegen en moderne taalinfrastructuur en versteviging van de positie van het Nederlands), Bakken (leveren van normen voor taalgebruik), Communicatie (naar een breder, in taal geïnteresseerd publiek). De herziening van de subsidie-systematiek voor de afdelingen Nederlands gaat in vanaf 2013. Geografisch worden er duidelijkere keuzes gemaakt en er wordt gefocust op een aantal (groei)markten. De samenwerking met Suriname, Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en Zuid-Afrika kreeg verder gestalte.

2013

De subsidiesystematiek van de NTU werd herzien en meer gefocust. Zo wordt, rekening houdend met het inwoneraantal en de geografische prioriteiten, het aantal ondersteunde universiteiten per land beperkt. De Taalunie onderzoekt momenteel of het universitaire onderwijs Nederlands in de VS ook door middel van fondsenwerving ondersteund kan worden. In de grensgebieden met Frankrijk en Duitsland en in Wallonië wordt ook het reguliere onderwijs Nederlands door de NTU ondersteund. De eerste samenwerkingsprojecten met Zuid-Afrika worden opgestart.

4. Een verantwoord vergunningsbeleid inzake handel in strategische goederen

Sinds 15 juni 2012 heeft Vlaanderen een eigen wapenhandeldecreet. Dat decreet stond het voorbije jaar centraal in het Vlaamse beleid inzake de controle op de handel in wapens, munitie, militair materieel en aanverwante technologie.

Vlaanderen volgt nauwgezet de Europese en internationale ontwikkelingen op. 2012 stond o.m. in het teken van de afronding van de VN-onderhandelingen over een juridisch afdwingbaar verdrag dat de wereldwijde spelregels voor handel in wapens en militair materieel zou vastleggen. Tijdens de VN-conferentie van juli 2012 kon uiteindelijk geen overeenstemming gevonden worden over een verdrag, maar werd wel een ontwerptekst opgesteld waarover verder onderhandeld zal worden. Mijn diensten hebben deelgenomen aan de onderhandelingen als deel van de Belgische delegatie. Het voorbije jaar werd nog steeds bijzondere aandacht besteed aan de ontwikkelingen in de Arabische wereld. De export van militair materieel naar bepaalde landen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika bleef *on hold* staan. Voor sommige landen, zoals Syrië en Libië, was er geen ‘*on hold*’-maatregel nodig omdat er reeds een wapenembargo van de VN of de EU van kracht was. Begin 2012 heeft de EU bijkomende beperkende maatregelen ten aanzien van Syrië en Iran aangenomen.

4.1 Nieuw wapenhandeldecreet

2011-2012

Het nieuwe ‘wapenhandeldecreet’ (of decreet betreffende de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van defensiegerelateerde producten, ander voor militair gebruik dienstig materiaal, ordehandhavingsmateriaal, civiele vuurwapens, onderdelen en munitie) werd op 15 juni bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering. In het decreet wordt bijzondere aandacht besteed aan het bewaren van een evenwicht tussen economische, politieke, juridische en technische criteria enerzijds en ethische criteria anderzijds. Met het nieuwe wapenhandeldecreet voorziet Vlaanderen in regelgeving die aangepast is aan de hedendaagse uitdagingen. Mijn diensten hebben het voorbije jaar gewerkt aan een ontwerp van besluit ter uitvoering van het wapenhandeldecreet van 15 juni 2012 (‘wapenhandelbesluit’). Dat ontwerp werd op 20 juli 2012 bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering. In de tweede

helft van 2012 zorgden mijn diensten voor de verdere uitvoering van en de nodige informatie-verstrekking (*outreach*) over het nieuwe regelgevende kader.

2013

Het komende jaar wordt verder gewerkt aan de praktische implementatie van het wapenhandeldecreet en -besluit. Blijvende aandacht gaat ook uit naar de *outreach* over het nieuwe regelgevende kader.

4.2 Producten en technologie voor tweërlei gebruik

2011-2012

Begin 2012 werden de bijkomende uniale algemene uitvoervergunningen, die opgenomen zijn in verordening 428/2009, ingevoerd en werden de bedrijven geïnformeerd over de uitvoervergunningen.

Vorig jaar werden de onderhandelingen tussen de Raad en het Europese Parlement over de actualisatie van de lijst van producten voor tweërlei gebruik (Bijlage I van verordening 428/2009) afgerond. Om een dergelijke actualisatie vlotter te kunnen laten verlopen heeft de Commissie in november 2011 een wetgevend initiatief ingediend dat toelaat om de lijst aan te passen via gedelegeerde handelingen.

Einde 2011 hebben mijn diensten meegewerkt aan een Belgisch antwoord op het Groenboek van de Europese Commissie 'Het systeem van de EU voor controle op de uitvoer van producten voor tweërlei gebruik: veiligheid en concurrentievermogen waarborgen in een veranderende wereld'. Net als vorige jaren hebben mijn diensten ook het woord gevoerd voor België in de Raadswerkgroep goederen voor tweërlei gebruik en in de 'Artikel 23 coördinatiegroep' (of coördinatiegroep tweërlei gebruik, opgericht op grond van artikel 23 van verordening 428/2009).

2013

Op Europees niveau worden de komende maanden de Raadsbesprekingen voortgezet over het wetgevend initiatief van de Commissie om bijlage I van verordening 428/2009 te kunnen wijzigen via gedelegeerde handelingen. De resultaten van het groenboek van de Europese Commissie en de antwoorden van de lidstaten daarop zullen ook worden voorgesteld.

Mijn diensten zullen ook in 2013 het woordvoerderschap opnemen voor België in de Raadswerkgroep goederen voor tweërlei gebruik en in de Artikel 23 coördinatiegroep. De EU-richtsnoeren over aspecten van de vergunningsprocedure voor de uitvoer van goederen voor tweërlei gebruik zullen binnen die groepen verder besproken worden.

In 2013 voorzien mijn diensten de ontwikkeling van een '*internal compliance*'-gids voor bedrijven.

4.3 Implementatie van de Chemical Weapons Convention

2011-2012

Met het oog op de implementatie van het Samenwerkingsakkoord van 2 maart 2007 over het Verdrag inzake Chemische Wapens werd het voorbije jaar vergaderd over de 'permanente overlegstructuur'. Die overlegstructuur, die onder het voorzitterschap van de FOD Buitenlandse Zaken alle partijen bij het samenwerkingsakkoord verzamelt, heeft als taak de implementatie van het Samenwerkingsakkoord te coördineren. Tijdens de betreffende vergadering werd vooruitgang geboekt, maar werden nog geen bindende besluiten in verband met de implementatie aangenomen.

2013

Er zal naar gestreefd worden om in de loop van 2013 samen met de andere partijen bij het Samenwerkingsakkoord binnen de ‘permanente overlegstructuur’ finaal de nodige besluiten m.b.t. de implementatie aan te nemen, die als basis kunnen dienen voor een gewestelijk uitvoeringsbesluit. Ik benadruk daarbij dat mijn diensten de operationele taken die het Samenwerkingsakkoord aan de gewesten opdraagt ook zonder uitvoeringsregeling ten volle kunnen uitoefenen en de verdragsrechtelijke verplichtingen als dusdanig correct worden ingevuld.

TWEEDE HOOFDSTUK: INTERNATIONAAL ECONOMISCH BELEID

De wereldeconomie groeide in 2011 met 3,9%, een stuk minder snel dan de 5,3% die het Internationaal Monetair Fonds (IMF) registreerde in 2010. Ook de komende twee jaar blijft de verwachte groei onder de 4% hangen. Zowel de Wereldbank als het IMF geven aan dat het opnieuw de opkomende economieën en ontwikkelingslanden zijn die de grootste groeipercentages laten optekenen. Met groeipercentages van 7,5% in 2010 en 6,2% in 2011 doet die groep van landen het een stuk beter dan de meer ontwikkelde landen, die een groei lieten optekenen van 3,2% in 2010 en 1,6% in 2011.

Analoog met de groei van de wereldeconomie vertraagde ook de groei van het volume van de wereldhandel in 2011. De Wereldhandelsorganisatie (WTO) geeft aan dat het volume verhandelde goederen in 2011 groeide met 5%, terwijl de groei het jaar ervoor nog ruim 13% bedroeg. India en China tekenden de sterkste groei op met respectievelijk 16,1% en 9,3%. De WTO verwacht dat ook in 2012 de wereldhandel verder zal vertragen en dat de groei uiteindelijk nog zo een kleine 4% zou kunnen belopen. De (dollar)waarde van de goederenexport kende wel een markante groei van 19%, bijna evenveel als de 22%-groei in 2010, zo meldt de WTO. Zeker is dat in 2011 vooral de grond-, brandstoffen en andere basisproducten verantwoordelijk waren voor de stijging van de waarde van de wereldexport. Ook wat de waarde van de export van commerciële diensten betreft werd er een toename opgetekend (+11%). Dat was iets meer dan in 2010 toen die waarde met 10% toenam.

De buitenlandse directe investeringen (BDI) waren in 2011 goed voor een totale waarde van 1,5 biljoen dollar. UNCTAD (de VN-Conferentie over Handel en Ontwikkeling) verwacht in 2012 een lichte groei waarbij de BDI-stromen een totaal van 1,6 biljoen dollar zullen bereiken.

5. Een sterkere internationalisering van de Vlaamse economie

Volgens de WTO was België in 2011 de tiende goederenexporteur ter wereld met 2,6% van het totaal. Met een aandeel van 82,4% in de totale Belgische export (en van 2,17% in de totale wereldexport) behaalt Vlaanderen een veertiende plaats op de rangschikking van grootste exporteurs wereldwijd. In 2011 exporteerde Vlaanderen voor 283,8 miljard euro, 11,6% meer dan de 254,3 miljard euro die het in 2010 had opgetekend. De Vlaamse import liet in 2011 een nog iets felle toename noteren van 14,1% tot 287,2 miljard euro, wat het Vlaamse handelssaldo voor 3,4 miljard euro in het rood duwde. In de eerste zes maanden van 2012 groeide de Vlaamse uitvoer met 3,2% in vergelijking met het eerste halfjaar van 2011 (van 143,4 naar 148 miljard euro) en steeg de invoer met 0,5% (van 145,7 naar 146,4 miljard euro). In het eerste halfjaar van 2012 was de Vlaamse handelsbalans dus positief.

Geografisch gezien bleef het gros van de Vlaamse uitvoer ook in 2011 binnen de EU, al is er de voorbije jaren een duidelijke verschuiving merkbaar in de richting van de extracommunautaire landen. Terwijl in 2009 nog 74,4% van de Vlaamse uitvoer richting de EU-27 vloeide, was dat aandeel in 2011 gezakt tot 70,3%. Duitsland, dat sinds jaar en dag zowat een vijfde van onze totale export voor zijn rekening neemt, bleef ook in 2011 onbedreigd de eerste afzetmarkt voor Vlaanderen, met een aandeel van 18,6% in de Vlaamse totaaluitvoer. Frankrijk (13,3%), Nederland (13%), het VK (7,3%) en de VS vervolledigen de top vijf van de belangrijkste Vlaamse exportbestemmingen. India (2,76%) en China (2,38%) zijn naast de VS de enige extracommunautaire exportbestemmingen in de top tien, met respectievelijk een zevende en een negende plaats. De uitvoer naar de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India en China) ging er in 2011 sterk op vooruit (+26,4%). Als blok zag de BRIC's zijn gezamenlijk aandeel een vol procent aangedikt van 6,9% in 2010 tot 7,9% in 2011.

De cijfers over het eerste halfjaar van 2012 lijken deze trends te bevestigen. Ook van januari tot juni 2012 bleef Duitsland met stip de grootste uitvoermarkt voor Duitsland (17,64%). Nederland (13,35%), Frankrijk (12,71%) het VK (6,93%) en de VS (6,3%) vervolledigden opnieuw de top-vijf.

Opmerkelijk is dat Nederland Frankrijk lijkt in te halen als twee meeste belangrijke uitvoermarkt voor Vlaanderen. Hoewel in het eerste semester van 2012 het gros van de Vlaamse uitvoer gericht naar de EU-27 ging, ziet men het belang van deze markten lichtjes dalen (tot 67,7%) ten voordele van extracommunautaire markten (22,3%). Dit weerspiegelt zich in de opkomst van Rusland, dat zich met 1,77% van de Vlaamse export binnenwurt in de top 10 van de Vlaamse exportmarkten van het eerste semester van 2012. Daarmee vervoegt het twee andere BRIC landen India en China, die met respectievelijk 2,68% en 2,44% de zevende en achtste plaats innemen. Met Brazilië erbij staat de groep van BRIC landen in voor 7,68% van de Vlaamse uitvoer tijdens de periode van januari tot juni 2012.

Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT) registreerde in 2011 bijna 13% meer nieuwe investeringsprojecten in Vlaanderen: in 2010 werden 154 nieuwe projecten gedetecteerd, in 2011 waren dat er 174. Die 174 investeringsprojecten waren goed voor 3.720 nieuwe jobs.

5.1 Verdubbeling van het aantal exporterende KMO's tegen 2020

2011-2012

Mijn diensten werken hard aan het versterken van de exportvaardigheden van Vlaamse bedrijven. In 2011 nam FIT 75 exportmeters af bij Vlaamse bedrijven. Het ontwikkelde ook een exportmeter specifiek voor dienstenexporterende bedrijven. Daarnaast publiceerde FIT enkele nieuwe boeken in de reeks 'Leidraad bij Internationaal Ondernemen', namelijk 'Stroomlijn uw logistieke activiteiten en verleg grenzen' (2011) en 'Internationale bedrijfscommunicatie' (2012).

Om nog beter te kunnen inspelen op de noden van startende exporteurs vond begin 2012 een aanpassing plaats van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 inzake de toekenning van subsidies voor activiteiten ter bevordering van het internationaal ondernemen. Door die aanpassing kunnen ondernemingen die voor het eerst een subsidieaanvraag bij FIT indienen voortaan profiteren van een verhoogd subsidiepercentage van 60% voor de eerste drie dossiers die worden ingediend (in plaats van 50% voor de ondernemingen die niet voor het eerst gebruik maken van FIT subsidies).

2013

Via de verkiezing van de 'Leeuw van de Export' wil ik Vlaamse bedrijven, en in het bijzonder KMO's, blijven sensibiliseren voor export.

Tegen eind 2012 plant FIT de publicatie van het boek 'Internationaal marketingplan'. FIT maakt ook deel uit van de klankbordgroep voor het project 'Naar een geïntegreerde benadering van de ondernemer door de Vlaamse overheid' (gecoördineerd door het Agentschap Ondernemen) dat gericht is op het verbeteren van de toegankelijkheid van de Vlaamse overheid voor ondernemers. Dat project moet ertoe bijdragen dat ondernemers eenvoudig terecht kunnen bij één loket, waarna ze in contact gebracht worden met de verschillende dienstverleners die ze nodig hebben.

Het nieuwe steunpunt (cf. infra, III.1) zal de komende jaren in kaart brengen hoe het aantal exporterende KMO's in Vlaanderen evolueert, wat de determinanten zijn in de exportbeslissing van KMO's en hoe we het aantal exporterende KMO's kunnen doen toenemen. Ik kijk uit naar de onderzoeksresultaten die het steunpunt daarover zal vrijgeven, aangezien het streven naar een groter aantal exporterende KMO's ook een belangrijke doelstelling is van Vlaanderen in Actie (ViA).

5.2 Vergroten van het Vlaamse export-marktaandeel

2011-2012

Een instrument dat in het verleden onderbelicht is, maar recent des te meer aandacht heeft gekregen, is het sluiten van samenwerkingsakkoorden met federaties en overkoepelende organisaties. In die samenwerkingsakkoorden worden periodieke overlegmomenten vastgelegd opdat beide partners op regelmatige basis te horen krijgen wat er beweegt in beide organisaties. Nadat FIT in de eerste helft van 2011 kon terugkijken op nieuwe samenwerkingsakkoorden met het Antwerp World Diamond Center, het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing, en Agoria Vlaanderen, werden in de eerste helft van 2012 samenwerkingsakkoorden gesloten met Fedustria en Fevia Vlaanderen. Wellicht wordt in het najaar van 2012 de samenwerkingsovereenkomst met UNIZO Internationaal vernieuwd.

2013

Na ‘Frankrijk à la carte’ in 2011, hebben FIT en UNIZO Internationaal werk gemaakt van ‘*Das Deutschland Menu*’ met als doelstelling om via infosessies, seminars en een groepszakenreis de drempel te verlagen voor ondernemingen die willen exporteren naar Duitsland.

Het actieprogramma van FIT voor 2013 wordt o.m. samengesteld op basis van overlegmomenten (ook ‘werkraden’). Tijdens die werkraden wordt het ontwerp van actieprogramma afgetoetst aan de noden en wensen van de belanghebbenden. Het uiteindelijke resultaat vormt het actieprogramma 2013 dat een gezond evenwicht nastreeft tussen economische missies, groepsdeelnames aan buitenlandse beurzen, exportdagen, seminars, *product sample booths* (PSB), catalogoogstanden en contactdagen.

5.3 Focus op de snel(st)groeiende economieën

2011-2012

Een groot deel van het actieprogramma van FIT is afgestemd op de opkomende economieën. Ik denk daarbij aan de economische missies het voorbije jaar (Myanmar, Vietnam, China, India...) en aan de deelnames aan internationale beurzen (Prodexpo, Worldfood en Transrussia in Rusland, Arabhealth en Gulf food in de Verenigde Arabische Emiraten, Intermodal South America in Brazilië...).

In juni 2012 was de Vlaamse Regering in Antwerpen gastheer voor de *Horasis Global India Business Meeting 2012*. De aanwezigheid van de grootste delegatie Indiase ondernemers ooit in Vlaanderen was voor de deelnemende Vlaamse bedrijven een bijzondere gelegenheid om te netwerken en Vlaanderen als aantrekkelijke investeringsregio te promoten. Vlaanderen nam ook deel aan de internationale tentoonstelling “*The Living Ocean and Coast: Diversity of Resources and Sustainable Activities*” in Yeosu (Zuid-Korea), die was opgebouwd rond het thema van de klimaat- en milieuproblematiek.

Tot slot zet ik ook via heel wat andere instrumenten nadrukkelijk in op de opkomende economieën. Ik denk daarbij o.m. aan de APEC-beurzen waarvan heel wat deelnemers uit snelgroeiende economieën gebruik maken (cf. infra, II.7.2) of de uitwisseling van lectoren met landen als China en India.

2013

Het is belangrijk dat we de band met de opkomende economieën ook via andere (dan economische) kanalen aanhalen. Ik beoog bijvoorbeeld een duurzame samenwerking met het cultuurfestival Europolia. Europolia ontvangt vanaf 3 oktober 2013 India als gastland. Een andere invalshoek van waaruit Vlaanderen nauwe banden kan opbouwen met opkomende economieën is die van de academische diplomatie. Ik zal met minister Smet nagaan of de bestaande bilaterale partnerschappen uit het beurzenprogramma geconcentreerd kunnen worden op een of meerdere opkomende economieën.

Een ander bijzonder initiatief is de groepszakenreis 'Azië voor beginners' die FIT zal organiseren in mei 2013. Tijdens die zakenreis zullen Singapore en Hongkong worden aangedaan, twee belangrijke *hubs* van waaruit Vlaamse KMO's Azië kunnen bewerken.

Tot slot zullen komend werkjaar opnieuw heel wat van de acties uit het actieprogramma van FIT gericht zijn op de opkomende economieën. Op dit moment staan er onder meer groepszakenreizen naar India, China, Hong Kong, Brazilië en de Verenigde Arabische Emiraten gepland.

5.4 Speciale aandacht voor nieuwe sectoren

2011-2012

Terwijl internationale handel vroeger geassocieerd werd met de in- en uitvoer van goederen, gaat de laatste jaren meer en meer aandacht naar de internationalisering van de dienstensector. De oriëntatienota 'Internationalisering van Vlaamse dienstenbedrijven' die in 2011 door FIT werd afgewerkt, gaf aanleiding tot het uitwerken van een proces met verschillende stappen dat in de eerste helft van 2012 van start ging:

1. Verzameling van input uit de verschillende regio's en analyse van de in te zetten instrumenten.
2. Analyse van de cijfergegevens en trends bij het aantrekken van buitenlandse investeerders.
3. Organisatie van opvolgesprekken met de partners van FIT.
4. Opstelling van het evaluatierapport 'Dienstverlening aan en ondersteuning van dienstenbedrijven'.

Op vraag van de dienstensector paste de Vlaamse overheid haar subsidie-instrumenten aan en voorziet zij nu ook in de subsidiëring van 'niche-evenementen' (naast de subsidiëring van internationaal erkende beurzen). Dat zijn buitenlandse evenementen met internationale uitstraling, gericht op de sector en het doelpubliek van het aanvragende, gespecialiseerde dienstenbedrijf. Het aantal dossiers en het daarbij horende subsidiebedrag vertoonde in 2011 een duidelijke stijging.

De recente aandacht voor dienstenbedrijven begint nu al de eerste vruchten af te werpen. Dat leid ik af uit het aantal dienstenbedrijven dat gebruik maakt van de exportsubsidies van de Vlaamse overheid. In 2011 waren er 192 goedgekeurde subsidieaanvragen van dienstenbedrijven (t.o.v. 163 in 2010).

De Vlaamse overheid heeft ook bijzondere aandacht voor de creatieve sector. Ik heb dit jaar onze designbedrijven gesteund op *Fuori Salone*, de grote designbeurs in Milaan. Daarnaast namen in 2012 meer Vlaamse ondernemingen deel aan de *Business of Design Week* in Hongkong.

2013

Ik kijk uit naar de eerste resultaten van het nieuwe steunpunt dat de internationalisering van de dienstensector onder de loep zal nemen.

Naast de dienstensector heeft ook de Vlaamse creatieve industrie de laatste jaren meer aandacht gekregen. Ik denk daarbij o.m. aan de Vlaamse ondernemingen die actief bezig zijn met literatuur of design. De deelname van België als partnerland aan de *Business of Design Week* in Hong Kong in 2013 wordt onder de Gewesten voorbereid.

5.5 Ondersteunen van strategische vormen van internationaal ondernemen

2011-2012

Strategische vormen van internationaal ondernemen kunnen vele gedaantes aannemen. Dat kan gaan van ondernemingen die licentieovereenkomsten afsluiten, over bedrijven die een joint venture opzetten, tot ondernemingen die fuseren of concurrenten overnemen. De Vlaamse overheid is bereid om haar ondernemingen daarbij waar mogelijk te ondersteunen. Dat resulteerde het voorbije jaar in nieuwe samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse instellingen en partnerorganisaties uit het buitenland. In 2011 vond een studie plaats naar de mogelijkheden tot internationale samenwerking tussen onderzoeksinstellingen. IMEC sloot in dat kader tweesamenwerkingsakkoorden met een Amerikaanse kennisinstelling en met een universiteit.

2013

Het EFRO-project (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) van FIT ‘Internationalisatie van de Vlaamse kenniseconomie’ eindigt op 31 maart 2013. Naar aanleiding daarvan zal eind maart voor de derde keer een terugkeerweek, in combinatie met een slotevent, georganiseerd worden voor de technologieattachés. Tijdens het slotevent zal aandacht uitgaan naar de resultaten van het EFRO-project. De Vlaamse Regering is bewust van het belang van het project en heeft middelen vrijgemaakt om het netwerk van de technologieattachés te ondersteunen en verder uit te bouwen.

5.6 Realiseren van Vlaamse economische wereldspelers

2011-2012

Met de ‘Leeuw van de Export’ bekroont de Vlaamse overheid jaarlijks twee Vlaamse bedrijven die bijzonder sterk zijn doorgegroeid in de internationale economie: één onderneming uit de categorie ‘tot 50 werknemers’ en één uit de categorie ‘50 en meer werknemers’.

Om Vlaamse economische wereldspelers te creëren moeten jonge Vlaamse ondernemingen met veel groeipotentieel alle kansen krijgen om zich volledig te kunnen ontwikkelen. Daarvoor verwijs ik graag naar het ‘Groeiplatform Gazellesprong’ dat jonge beloftevolle ondernemingen moet begeleiden op hun groeipad. Alle relevante overheidsinstanties, namelijk het departement EWI, het Agentschap Ondernemen, de Participatie Maatschappij Vlaanderen (PMV), het agentschap FIT en het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), evenals ondernemersorganisaties en de promotoren van de groeibedrijven, zijn vertegenwoordigd in dat Groeiplatform.

2013

Via het Nieuw Industrieel Beleid (NIB) gaan we na welke clusters in Vlaanderen sterk scoren inzake innovatie en productiviteit en welke ondersteuning we kunnen bieden opdat die clusters internationaal actief worden. Momenteel werkt één cluster uit de bouwsector een internationaliseringsproces uit.

5.7 Meer beleidsafstemming tussen internationaal ondernemen en innovatie

2011-2012

FIT werkt inzake innovatie nauw samen met *Flanders DC*, de Vlaamse organisatie voor ondernemingscreativiteit. De samenwerking vindt voornamelijk plaats in het kader van het *Creativity World Forum* en de studies die het kenniscentrum van *Flanders DC* publiceert. Het *Creativity World Forum* is een tweedaags internationaal evenement in Vlaanderen bestaande uit verschillende

workshops, een beurs en *keynote speeches* van internationale bedrijfsleiders die aan de wereldtop staan inzake marketing, innovatie en creativiteit. Het kenniscentrum van *Flanders DC* heeft een meerjarenprogramma van studies lopen dat twee sporen omvat: ‘creatief Vlaanderen ondernemender maken’ en ‘ondernemend Vlaanderen creatiever maken’. Tot slot is er ook afstemming en overleg tussen FIT en het *Flanders Fashion Institute* dat in het recente verleden bij *Flanders DC* werd ondergebracht.

Op het terrein in Vlaanderen werken de adviseurs internationaal ondernemen van FIT samen met hun collega’s van het Agentschap Ondernemen en met de innovatieadviseurs van de regionale innovatiecentra (die onder IWT ressorteren).

2013

In overleg met de minister bevoegd voor innovatie zal ik verder inzetten op de samenwerkingsverbanden tussen de Vlaamse actoren inzake internationaal ondernemen en innovatie, gelet op de meerwaarde die de samenwerking tussen FIT en *Flanders DC* oplevert. Door de Vlaamse actoren nauw te laten samenwerken op het terrein kunnen ondernemingen maximaal profiteren van de link tussen innovatie, ondernemen en internationalisering.

5.8 Meer buitenlandse investeringen aantrekken

2011-2012

Het NIB werd actief gelinkt aan de focusstrategie inzake investeringen. Die strategie staat voor een pro-actieve aanpak (*push strategy*) en het benaderen van doelbedrijven. Via een kloofanalyse per sector gaan we actief op zoek naar die buitenlandse ondernemingen die een toegevoegde waarde hebben voor ons economisch weefsel.

Eind 2011 is de nieuwe website voor buitenlandse investeerders gelanceerd.

2013

Ik wilde methodologie voor het gericht aantrekken van buitenlandse investeringen verder verfijnen. Mijn diensten werken voort aan de strategische clusteranalyses en gaan na hoe er kan worden ingespeeld op de transformaties die beoogd worden in het NIB. Bovendien zullen ze praktische cases (van internationale bedrijven in Vlaanderen) in kaart brengen die succesvolle voorbeelden zijn van combinaties tussen logistiek, R&D en productie. Gezien het stijgende belang van fusies en overnames in de internationale investeringsstrategieën van bedrijven, wordt een aanzet gegeven tot een actievere rol van FIT bij de detectie van opportuniteiten en *matchmaking* van interessante deals.

Uiteraard blijven de investeringen van bestaande buitenlandse bedrijven in Vlaanderen uitermate belangrijk. Daarom zal ik de ondersteuning van de reeds gevestigde buitenlandse ondernemingen sterker uitbouwen, onder meer via een verhoogde focus op het detecteren en begeleiden van mogelijke uitbreidingsinvesteringen. Via de hierboven vermelde kloofanalyse gaan we per sector na welke bedrijven een bijkomende meerwaarde kunnen bieden voor het Vlaamse economisch weefsel.

5.9 Een actieve Vlaamse economische diplomatie

2011-2012

Het voorbije werkjaar is er opnieuw veel aandacht besteed aan het voeren van een gerichte Vlaamse economische diplomatie. Een belangrijk onderdeel daarvan zijn de buitenlandse zendingen. Zo heb ik

deelgenomen aan verschillende prinselijke missies (China, Vietnam en Turkije) en economische zendingen georganiseerd door FIT (India, Libië en Myanmar). Ik woonde het Wereld Economisch Forum (WEF) bij in Davos en heb ook de zending naar Israël en de Palestijnse gebieden geleid. Daarnaast had ik meerdere contacten met potentiële investeerders in de marge van de Olympische Spelen in Londen.

In de eerste helft van dit jaar bezocht ik verschillende internationale beurzen zoals de zoetwarenbeurs ISM in Keulen, de vakbeurs 'Fruit Logistica' in Berlijn en de designbeurs in Milaan, om de Vlaamse ondernemers te steunen in hun internationaliseringsproces.

2013

Ook komend werkjaar zal ik meermaals de politieke en economische belangen van Vlaanderen behartigen in het buitenland. Ik plan de Vlaamse ondernemingen te ondersteunen op de Medicabeurs in Düsseldorf, die perfect aansluit bij het *Flanders Care*-thema van ViA. Om de internationalisering van de gezondheidssector verder te ondersteunen plan ik tevens een zending naar Berlijn in april 2013 in het kader van de conHIT beurs, de professionele beurs voor healthcare IT. In het najaar van 2012 zal ik ook de economische missie naar Marokko leiden. Voorts zal ik in 2013 opnieuw deelnemen aan het WEF in Davos en plan ik zendingen naar Spanje (Barcelona), Canada (Montreal), Hong Kong en zuidelijk Afrika (Malawi en Botswana). Ik voorzie ook deel te nemen aan de prinselijke zendingen naar de VS, Zuid-Afrika en Angola en India. Ook in 2013 zal FIT de prinselijke zendingen, die gewaardeerd worden door het Vlaamse bedrijfsleven, ondersteunen. Ik voorzie een subsidie van 1.608.000 euro voor het Agentschap Buitenlandse Handel.

Ik zal verder bekijken in welke mate het mogelijk is een gemeenschappelijke handelsmissie te organiseren met mijn ambtgenoot van de Nederlandse regering. Ook met Jean-Claude Marcourt, de minister van Buitenlandse Handel van de Waalse regering, ga ik na of een gemeenschappelijke missie tot de mogelijkheden behoort.

6. Een vrijere en eerlijkere wereldhandel

Het voorbije jaar werd vooral gekenmerkt door de moeizame onderhandelingen op mondiaal niveau. De achtste Ministeriële Conferentie van de WTO, die eind december 2011 in Genève plaatsvond, kon niet voor een kentering zorgen in de onderhandelingen over de Doha Ontwikkelingsagenda (DDA). Op Europees niveau gaf de Europese Commissie volop uitvoering aan de Mededeling 'Handel, Groei en Wereldvraagstukken' van 9 november 2010. Hoewel de multilaterale vrijmaking van de handel een van de prioritaire doelstellingen van het Gemeenschappelijk Handelsbeleid (GHB) blijft, zet de EU meer en meer in op bilaterale overeenkomsten. Naast de ambitieuze en brede vrijhandelsakkoorden wordt er ook steeds meer aandacht besteed aan de uitdieping van de economische relaties met de zogenaamde strategische partners van de EU, namelijk de VS, China, Japan en Rusland.

6.1 Verdere vrijmaking van de wereldhandel

2011-2012

Tijdens de achtste Ministeriële Conferentie van de WTO trad Rusland toe tot het multilaterale handelsregime en werd er een akkoord bereikt over de herziening van de overeenkomst inzake overheidsopdrachten (*Government Procurement Agreement*, GPA).

De bilaterale vrijhandelsovereenkomsten vormen het zwaartepunt van het GHB, en zijn ook voor de Vlaamse overheid het prioritaire aandachtspunt. De ambtelijk-politieke Werkgroep EU-Handel volgt de werkzaamheden binnen het GHB op en bereidt de Vlaamse standpunten voor die op het intrafedeeraal overleg verdedigd worden. In 2012 lichtte FIT de werkgroep in over een methode om

offensieve economische belangen te identificeren. FIT zal die methode -een statistische analyse, bevraging van het klantenbestand en raadpleging van de Vlaams Economisch Vertegenwoordiger (VLEV)- toepassen voor elke nieuwe onderhandeling die de EU aanknoopt.

Ik hecht veel belang aan de inbreng van de Vlaamse ondernemingswereld. Met het oog op de nakende onderhandelingen over een vrijhandelsakkoord tussen de EU en Vietnam hebben mijn diensten de Vlaamse koepelorganisaties en sectorfederaties aangespoord om handelsbelemmeringen in dat land te signaleren. Via Voka vond een bevraging plaats van de ondernemingen die actief waren in Vietnam.

De handelsovereenkomst tussen de EU en Oekraïne werd in 2011 geparafeerd. In 2012 werden de handelsovereenkomsten van de EU met de Andesgemeenschap en met Centraal-Amerika ondertekend. De onderhandelingen over diepgaande en omvattende vrijhandelsakkoorden met Armenië, Moldavië en Georgië zijn in 2012 opgestart, en de Europese Commissie heeft het mandaat gekregen om ook met Egypte, Jordanië, Marokko en Tunesië gelijkaardige gesprekken op te zetten.

2013

Mijn diensten volgen de werkzaamheden binnen het GHB ook in de volgende periode nauwgezet op. De EU ambieert om eind 2012 de onderhandelingen met Canada en Singapore af te ronden. Met India, Mercosur en Maleisië wil de Europese Commissie dit jaar nog significante vooruitgang boeken. Maar ook de nieuw opgestarte bilaterale onderhandelingen zullen van nabij gevolgd worden. De verwachtingen op multilateraal vlak liggen laag. Binnen de WTO wordt wel nagedacht over een plurilateraal akkoord over de vrijmaking van de handel in diensten.

De economische samenwerking met de strategische partners van de EU zal aan belang winnen. De *High Level Working Group on Jobs and Growth* zal eind 2012 een voorstel doen om de trans-Atlantische handelsrelaties tussen de EU en de VS te versterken, mogelijk via een vrijhandelsakkoord. Ook China heeft belangstelling getoond voor een bilateraal akkoord met de EU over de markttoegang voor en de bescherming van investeringen. Met Japan ten slotte zijn de gesprekken het verst gevorderd. Mogelijks kunnen de onderhandelingen over een vrijhandelsakkoord binnenkort starten.

Ik hecht belang aan de tenuitvoerlegging van vrijhandelsakkoorden. Eén jaar na de voorlopige inwerkingtreding van de overeenkomst met Zuid-Korea is er reeds een toename van de handelsstromen merkbaar. De instemmingsprocedure voor de overeenkomsten met de Andesgemeenschap en Centraal-Amerika zal worden ingezet.

Het steunpunt zal de impact van vrijhandelsakkoorden op onze ondernemingen onderzoeken.

6.2 Wegwerken van concrete handelsbelemmeringen

2011-2012

FIT kreeg het voorbije jaar acht meldingen die als handelsbelemmering gecategoriseerd konden worden. Voor elke melding werd een dossier opgemaakt waarna de handelsbelemmering door de federale Permanente Vertegenwoordiging bij de EU werd aangekaart bij de Europese Commissie.

Omdat niet alle handelsbelemmeringen via het Markttoegangpartnerschap met de EU kunnen worden opgelost, maakt Vlaanderen ook steeds meer gebruik van zijn eigen instrumenten. Zo worden de VLEV's en de Vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering (VVR's) steevast ingeschakeld bij het wegwerken van handelsbelemmeringen. Tijdens mijn ontmoetingen met ambassadeurs, buitenlandse ministers en staatshoofden tracht ik eveneens handelsbelemmeringen te bespreken.

Ondernemingen kunnen terecht bij de Vlaamse overheid voor problemen die zij ondervinden op andere markten. De sensibilisatie van ondernemingen stond het afgelopen jaar hoog op de agenda.

2013

Ook volgend jaar blijft de sensibilisatie van ondernemingen een belangrijk aandachtspunt. Enerzijds moeten meer ondernemingen weten waar ze terecht kunnen met handelsbelemmeringen. Anderzijds dienen bedrijven warm gemaakt te worden om handelsbelemmeringen effectief te melden.

6.3 Beschermen van onze investeringen in derde landen

2011-2012

De Raad en het Europees Parlement zullen dit jaar nog een akkoord bereiken over een verordening met overgangsmaatregelen voor de bilaterale investeringsovereenkomsten van de EU-lidstaten. Binnen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) was afgesproken om alle lopende onderhandelingen over investeringsakkoorden met derde landen op te schorten tot er een akkoord zou zijn over die verordening.

De inhoud van het Europees investeringsbeleid krijgt stilaan vorm. De Europese Commissie heeft het mandaat gekregen om met Canada, India, Singapore, en later ook met Egypte, Jordanië, Marokko en Tunesië te onderhandelen over de bescherming van investeringen. Die overeenkomsten zullen onze investeerders in het buitenland moeten beschermen, maar moeten er tegelijkertijd voor zorgen dat landen nog voldoende beleidsruimte krijgen om maatregelen te nemen met het oog op het openbaar belang, zoals het opleggen en toepassen van regels rond arbeid en milieu.

2013

Zodra de inhoud van de verordening met overgangsmaatregelen definitief bekend is, zal de BLEU zich opnieuw buigen over de bilaterale investeringsakkoorden met derde landen. Mijn diensten hebben de federale overheid gevraagd een evaluatie te maken van alle lopende onderhandelingen en processen, zodat die afgetoetst kunnen worden aan de verordening. Op die manier zullen we te weten komen met welke landen het nog mogelijk en wenselijk zal zijn om bilaterale investeringsakkoorden te sluiten.

Mijn diensten zullen de onderhandelingen tussen de EU en derde landen over de bescherming van investeringen nauwgezet opvolgen. Er wordt over gewaakt dat de akkoorden onze investeerders in het buitenland beschermen, maar dat ze ook de beleidsruimte van de ontvangende landen vrijwaren.

6.4 Handel en ontwikkeling

2011-2012

De achtste Ministeriële Conferentie van de WTO heeft positieve resultaten voortgebracht voor de Minst Ontwikkelde Landen (MOL). Zo werd de vrijstelling van wederkerigheid voor de handel in diensten voor de MOL goedgekeurd. Dit jaar werden versoepelde toetredingsregels goedgekeurd, waardoor de MOL zich op een eenvoudiger manier kunnen integreren in de mondiale economie. Eind april 2012 vond de dertiende vergadering van UNCTAD plaats te Doha, Qatar. Mijn diensten namen deel aan de multilaterale discussies over de belangrijke uitdaging voor ontwikkelingslanden om zich meer in te schakelen in de mondiale handel, en om investeringen aan te trekken en te beschermen.

De EU onderhandelt Economische Partnerschapsakkoorden (EPA's) met zes landengroepen uit Afrika, de Caraïben en de Stille Zuidzee (ACS). Op 16 mei 2012 trad de interim-overeenkomst met de landen uit oostelijk en zuidelijk Afrika in werking.

2013

Mogelijk komen de onderhandelingen en inwerkingtreding van de EPA's in een stroomversnelling. Daarenboven zal de EU de unilaterale preferentiële invoerheffingen die via de zogenaamde 'Markt-toegangsverordening' (1528/2007) als overgangsmaatregel werden toegekend aan de ACS, opzeggen. Dat moet de ACS-landen aanmoedigen om EPA's te sluiten. De Raad en het Europees Parlement onderhandelen nog over het moment waarop de preferenties zouden vervallen.

6.5 Respect voor arbeids- en milieunormen

2011-2012

De vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Zuid-Korea betekent een nieuwe maatstaf voor de integratie van duurzame ontwikkeling in handelsakkoorden. Ook de ondertekende overeenkomsten met de Andesgemeenschap en Centraal-Amerika bevatten elk een hoofdstuk over duurzame ontwikkeling, dat minstens evenwaardig is als het hoofdstuk dat onderhandeld is met Zuid-Korea.

In 2011 gaf ik in het kader van deze doelstelling mijn goedkeuring aan twee nieuwe projectvoorstellen (in Brazilië en in India) van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), die beide gefinancierd worden vanuit het Vlaams-IAO Trustfonds. Het IAO-project in de Zuid-Afrikaanse transportsector dat in januari 2011 van start ging draait intussen op volle toeren.

Op 23 april 2012 organiseerde de Vlaamse overheid, samen met de IAO en de SERV, de conferentie '*Towards an inclusive and green economy: the importance of green jobs*'.

2013

Horizontale hoofdstukken over duurzame ontwikkeling zullen deel uitmaken van alle Europese handels- en investeringsakkoorden. De opname van een verwijzing naar de fundamentele arbeids- en milieunormen zal een criterium blijven voor de BLEU-investeringsakkoorden. De beslissing om overeenkomsten te (her)onderhandelen en te sluiten zal afhangen van de bereidheid van het partnerland om een dergelijke verwijzing op te nemen.

Ook via het IAO-Trustfonds zal ik het respect voor arbeids- en milieunormen blijven ondersteunen.

7. Een grotere internationale bereikbaarheid van Vlaanderen

De gunstige geografische ligging van Vlaanderen en zijn troeven op het gebied van transport en logistiek hebben van onze regio een belangrijke toegangspoort tot Europa gemaakt. De grote internationale bereikbaarheid heeft de internationalisering van onze economie in de hand gewerkt. Het is daarom noodzakelijk om blijvend te waken over de internationale bereikbaarheid van Vlaanderen, zodat die troef maximaal kan worden uitgespeeld.

7.1 Goede samenwerking met onze buurlanden

2011-2012

Een goede bereikbaarheid van Vlaanderen wordt in eerste instantie gerealiseerd door de strategische samenwerking met onze buurlanden. De Duitse regio Noordrijn-Westfalen is een belangrijke

strategische partner. Op 7 mei vond in Antwerpen een Economische Conferentie plaats tussen Vlaanderen en Noordrijn-Westfalen. Samen met Harry Voigtsberger, deelstaatsminister van Economische Zaken, ondertekende ik er een intentieverklaring voor verdere economische samenwerking.

In het voorjaar van 2012 vonden de onderhandelingen plaats tussen de Vlaamse en de Nederlandse regeringen over het schrappen van de strook die gereserveerd was voor het zogenaamde ‘Cabergkanaal’. Door die strook te schrappen zou de betrokken zone op Vlaams grondgebied vrijkomen voor watergebonden bedrijven op het grensoverschrijdende industrieterrein ‘Albertknoop’.

Op 16 maart 2012 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het besluit van het politiek college van de Vlaams-Nederlandse Scheldec commissie over de krijtlijnen voor de bouw van een nieuwe zeeluis in Terneuzen. De Vlaamse Regering besliste enerzijds om het besluit verder uit te kristalliseren in de planuitwerkingsfase en anderzijds om verdragsonderhandelingen aan te gaan met Nederland om het politieke besluit juridisch te verankeren.

Het voorbije jaar werd duidelijk dat de ontpoldering van de Hedwigepolder door Nederland, voorzien in het Verdrag betreffende de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium, uitblijft. Bijgevolg werd op 23 mei 2012 de geschillenbeslechtsprocedure opgestart.

2013

Ik voorzie in de komende maanden een onderhoud met Hannelore Kraft, minister-president van Noordrijn-Westfalen. Na de gezamenlijke economische conferentie tussen Vlaanderen en Noordrijn-Westfalen, wordt de mogelijkheid onderzocht om in 2013 een opvolgconferentie te organiseren.

Op 13 november 2012 zal ik de Luxemburgse premier Jean-Claude Juncker ontmoeten voor een overleg over de gemeenschappelijke uitdagingen op korte en middellange termijn. We zullen ook de mogelijkheden verkennen om die uitdagingen gezamenlijk het hoofd te bieden via versterkte samenwerking. Aansluitend op onze ontmoeting hebben we een gesprek met een aantal ‘*captains of industry and society*’ uit zowel Vlaanderen als Luxemburg.

Mijn ontmoeting met de Nederlandse minister-president Rutte in Hingene op 4 juli 2011 resulteerde in een aantal concrete afspraken, waaronder de afspraak tot oprichting van een Vlaams-Nederlandse Denkgroep ‘Toekomstverkenning’. Die denkgroep kreeg de opdracht de ontwikkelingen in kaart te brengen die op lange termijn de samenleving in Vlaanderen en Nederland beïnvloeden om daaruit een aantal gemeenschappelijke strategische projecten af te leiden. Begin 2013 zal de denkgroep het resultaat voorleggen aan de Vlaamse en de Nederlandse regering.

7.2 De internationale promotie van de Vlaamse havens

2011-2012

Ik grijp mijn buitenlandse zendingen aan om de troeven van de Vlaamse havens te benadrukken. Tijdens de zending naar India ontmoette ik de Indische minister van Scheepvaart, die ik korte tijd daarna in Vlaanderen mocht verwelkomen. Minister Vasan toonde veel interesse in onze expertise omtrent binnenvaart en havenmanagement. Tijdens mijn zendingen naar Myanmar en Vietnam had ik telkens een onderhoud met de respectieve ministers van Transport. Ook tijdens de gezamenlijke economische conferentie tussen Vlaanderen en Noordrijn-Westfalen kwamen havenontwikkeling, transportinfrastructuur en logistiek prominent aan bod. Tijdens mijn bezoek aan Turkije stonden de havenbelangen eveneens hoog op de agenda.

De Vlaamse overheid financiert tientallen beurzen voor buitenlandse kandidaten die een opleiding havenmanagement volgen aan het *Antwerp/Flanders Port Training Center* (APEC). APEC-beurzen

worden in eerste instantie georiënteerd naar snelgroeiende economieën. In 2012kennemijn diensten 100 beurzen toe voor een totaalbedrag van 300.000 euro. Daarnaast financiert DiV jaarlijks een beperkt aantal opleidingen aan het *Institute of Transport and Maritime Management* in Antwerpen (ITMMA). In 2012 werd er een bedrag van 110.000 euro voor uitgetrokken.

2013

De Vlaamse havens zijn cruciale spelers voor de internationalisering van onze economie. Daarom zal ik nagaan tijdens welke zendingen we de Vlaamse havens kunnen promoten in het buitenland. Daarnaast voorziet FIT tal van multilaterale initiatieven waarop de vertegenwoordigers van de havens kunnen intekenen, zoals de multisectorale zendingen van dit najaar naar Noorwegen en Marokko. De Vlaamse overheid zal ook komend werkjaar de opleidingscentra ITMMA en APEC ondersteunen door middel van de financiering van studiebeurzen. Tot slot verwijs ik in dit kader ook nog graag naar de IAO-projecten (cf. supra, II.6.5).

DERDE HOOFDSTUK: VLAANDEREN EN DE MILLENNIUMDOELSTELLINGEN VOOR ONTWIKKELING

8. Armoedebestrijding en sociaal-economische ontwikkeling

De acht Millennium-ontwikkelingsdoelen (MDG's) vormen sinds 2000 een wereldwijd gedragen agenda voor ontwikkeling tot 2015. In de aanloop naar 2015, vinden een aantal conferenties plaats en worden processen opgezet die het pad effenen naar een nieuwe VN-ontwikkelingsagenda.

De grootste uitdaging voor post-2015 bestaat uit het zoeken naar een politieke consensus over toekomstige ontwikkelingsdoelen en over een ambitieuze, maar bereikbare agenda die beantwoordt aan de uitdagingen van de 21ste eeuw. Om mobiliserend te werken voor iedereen moet het concept duidelijk en meetbaar zijn en valt het overladen van het aantal doelstellingen sterk af te raden.

Om deze uitdaging het hoofd te bieden benoemde de VN-secretaris-generaal op 31 juli 2012 de leden van het *High-level Panel to advise on the global development agenda beyond 2015*. De leden komen uit de civiele samenleving, private sector, overheden en academici van overal ter wereld. Het panel formuleert beleidsaanbevelingen over het bouwen van een politieke consensus en zal daarbij nauw samenwerken met de intergouvernementele werkgroep aangaande de *Sustainable Development Goals*.

8.1 Geografische focus op zuidelijk Afrika en sectorale concentratie op tewerkstelling, gezondheidszorg en landbouw en voedselzekerheid**8.1.1 Zuid-Afrika**

De lopende strategienota 2012-2016 met Zuid-Afrika richt zich op landbouw en voedselzekerheid en het creëren van tewerkstelling via KMO-ontwikkeling (beide deel van MDG 1). Mijn diensten bespraken de operationalisering van de strategienota met de Zuid-Afrikaanse overheid. Voor de uitvoering van de programma's wordt samengewerkt met de overheid -zowel nationaal als provinciaal en lokaal- en met niet-statelijke actoren. Vanaf het tweede trimester van 2012 startte de identificatie van concrete programma's, die ik hieronder verder zal toelichten.

2011-2012

Landbouw en voedselzekerheid

Sinds 2007 zet het programma '*agribusiness*' in Limpopo in op een verbeterde landbouwproductie, -organisatie en -vermarkting in de context van landhervormingen. In 2010 ging de tweede fase van het programma van start. Die fase legt zich toe op de specifieke noden van de landbouwbedrijven, die ter ondersteuning individuele begeleiding en coaching krijgen. Sinds de herlancering ontstond binnen het departement Landbouw van Limpopo onduidelijkheid over de gewenste beheersstructuur. De Vlaamse overheid dringt aan op een voorstel van de Zuid-Afrikaanse autoriteiten om het operationeel beheer terug op de rails te zetten. In afwachting werden de betalingen opgeschort.

Het programma '*Empowerment for food security*' in Kwazulu-Natal focust op voedselzekerheid, o.m. via gewassendiversificatie en verbeterde landbouwproductie. Een externe opvolgingsevaluatie in juni 2011 wees op een ontoereikende implementatie van de aanbevelingen uit de tussentijdse evaluatie. Op basis van de evaluatie besliste ik dit programma niet langer te verlengen.

Tewerkstelling en KMO-ontwikkeling

Het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) voerde in samenwerking met het departement WSE een pilootproject uit rond sociale economie. Daarbij wordt een bestaande overheidssubsidie voor schoolmaaltijden gebruikt om lokale sociale tewerkstelling te creëren, specifiek in groentetuinen en schoolkeukens. Op basis van de conclusies en aanbevelingen van een externe evaluatie, werd het project geherformuleerd en werd een nieuw project goedgekeurd dat via openbare aanbestedingen de ontwikkeling van de sociale-economie sector wil stimuleren. De IAO voert dat project uit in strikte samenwerking met de lokale overheden.

Transversaal thema: goed bestuur

De strategienota 2012-2016 besteedt bijzondere aandacht aan goed bestuur als voorwaarde voor een succesvolle uitvoering van projecten en programma's. Daarom wil de Vlaamse overheid ondersteuning bieden aan de monitoring van de nationale overheidsplannen en het overheidsbeleid rond de concentratiesectoren uit de strategienota.

De Vlaamse Regering kent een subsidie van 200.000 euro toe aan de *Parliamentary Monitoring Group* (PMG), een NGO die transparantie, rekenschap en participatieve democratie tracht te promoten door het verspreiden van informatie over de werkzaamheden van de parlementaire commissies in Zuid-Afrika. PMG zal de informatie uit de parlementaire commissies (voor tewerkstelling, landbouw en voedselzekerheid) ter beschikking stellen aan de overheidsinstanties en organisaties uit de civiele maatschappij in de drie provincies waarmee Vlaanderen samenwerkt.

Daarnaast zal ik 200.000 euro verlenen aan AWEPA (*Association of European Parliamentarians with Africa*), voor de eerste fase (2012-2014) van de uitvoering van het programma *South African Provincial Legislatures Programme* 2012-2016. Dat programma wil bijdragen aan een democratisch en transparant bestuur van de Zuid-Afrikaanse provincies. Het beoogt dat te doen door ondersteuning van de negen provinciale parlementen in hun rol als wetgever en als toezichthouder op de overheid.

2013

Landbouw en voedselzekerheid

In de landbouw- en voedselzekerheidssector wil Vlaanderen zijn samenwerking focussen op het verhogen van de toegang tot de markt en de uitbouw van landbouwvoorlichtingsdiensten in functie van de kleinschalige landbouw. De verdere identificatie van programma's wordt afgestemd op het Europese beleidskader rond de aanpak van voedselonzeekerheid.

8.1.2 Mozambique

In de loop van 2011 heeft de Vlaamse Regering een strategienota afgesloten met de regering van Mozambique voor de periode 2011-2015. Daarin is gezondheidszorg (MDG's 4 tot 6) aangeduid als de exclusieve sector binnen de samenwerking.

Mozambique krijgt een belangrijke plaats in één van de vierjarige onderzoeksprojecten van het nieuwe steunpunt (cf. infra, III.1).

2011-2012

Beroepsonderwijs en tewerkstelling

De sector onderwijs is een uitdovende sector in de samenwerking met Mozambique. In 2010 heb ik 3,2 miljoen euro steun toegezegd aan het Mozambikaanse sectorfonds voor onderwijs (FASE). In 2012 werd in dat kader een tweede schijf van 1 miljoen euro uitbetaald.

Gezondheidszorg

Het belangrijkste doel binnen de gezondheidssector in Mozambique is de verbetering van de gezondheidsstatus van de bevolking en de verlaging van het ziekte- en sterftecijfer. Een verbeterde toegankelijkheid, gelijkheid, kwaliteit en efficiëntie binnen de sector staan centraal. Om die doelstellingen te helpen realiseren, steunt Vlaanderen de *Sector Wide Approach* (SWAp) voor de volksgezondheid. Vlaanderen heeft 2 miljoen euro vrijgemaakt voor de uitvoering van het gezondheidsplan van 2012. Op basis van de resultaten van een audit, maken de donoren en de Mozambikaanse overheid afspraken over het verder optimaliseren van het financieel beheer van de SWAp.

Het Mozambikaanse landenkantoor van de WGO wil het nationale gezondheidssysteem verbeteren door middel van goed bestuur, betere financiering, personeel en beheer en door informatie over betrouwbare en toegankelijke wetenschappelijke bewijsvoering en onderzoek. De algemene bijdrage van Vlaanderen bedraagt 2.090.500 euro.

Daarnaast schakelt de Vlaamse overheid ook de expertise van indirecte actoren in. Volgende projecten werden reeds goedgekeurd in de eerste helft van 2012:

- *Pathfinder International* wilde capaciteit van civiele jeugdorganisaties versterken door jongeren in staat te stellen om deel te nemen aan de bewustmaking, de beleidsbeïnvloeding en de implementatie aangaande seksuele en reproductieve gezondheid en rechten.
- Het *Clinton Health Access Initiative* ondersteunt het nationaal plan van de Mozambikaanse overheid om de gezondheidsdoelstellingen tegen 2015 te halen, door het versterken van het nationale gezondheidssysteem en het verhogen van het aantal HIV-patiënten in behandeling.
- *Population Services International* bevordert de toegang en de vraag naar mannelijke besnijdenissen, door middel van capaciteitsversterking aan het gezondheidsministerie op het vlak van preventie van HIV-besmetting en andere seksueel overdraagbare aandoeningen in Tete.
- *Apopo* ontwikkelde een methode om Afrikaanse Reuzenhamsterratten in te zetten voor de detectie van TBC. Door het aantal opgespoorde TBC-patiënten te verhogen wil Apopo bijdragen tot het nationaal TBC-controleprogramma.

Volgende projecten staan op het programma voor de tweede helft van 2012:

- Artsen Zonder Grenzen tracht de mortaliteit door HIV/AIDS en tuberculose te verminderen door de patiënten zelf te betrekken bij hun levenslange behandeling, en hun onafhankelijkheid en zelfredzaamheid te verhogen.
- *International Centre for Reproductive Health*- Mozambique helpt de doelstellingen van de Mozambikaanse strategie voor gezinsplanning te realiseren, meer bepaald door het verhogen van de prevalentiegraad voor contraceptie tot minstens 25% tegen 2014.
- De Vlaamse overheid kende in 2012 een subsidie van 260.000 euro toe aan Viva Africa voor het project '*Drug Resources Enhancement against Aids and Malnutrition*' (DREAM). Het project is gericht op de preventie van transmissie van HIV en op de behandeling van aidszieken.

Sensibilisatie over de samenwerking Mozambique - Vlaanderen

Naar aanleiding van de tienjarige samenwerking met Mozambique heeft het agentschap VAIS vorig jaar het boek 'De brug der dromen' uitgebracht. VAIS wil de bijhorende uitgebreide fotoreportage vanaf het najaar als tentoonstellingsmateriaal ter beschikking te stellen aan de Vlaamse gemeenten. Zo

wil het agentschap ook op lokaal niveau ruchtbaarheid geven aan de samenwerking tussen Vlaanderen en Mozambique.

2013

Mijn diensten zullen in 2013 verder uitvoering geven aan de strategienota 2011-2015, o.m. voor wat betreft het bijdragen tot het promoten van goede voedingspraktijken en de verdere ontwikkeling van een kritische massa van goed opgeleide, gemotiveerde gezondheidswerkers. Ook in 2013 is een bijdrage aan de gezondheidssector van 2.000.000 euro voorzien.

Het nationaal gezondheidsinstituut van Mozambique wil, bij de uitvoering van zijn strategisch plan 2010-2014, zijn capaciteit verder uitbreiden. Het instituut speelt een cruciale rol bij het ontwikkelen van een wetenschappelijk onderbouwd Mozambikaans gezondheidsbeleid. Mijn diensten bekijken momenteel de mogelijkheid om dit vanuit Vlaanderen te ondersteunen.

8.1.3 Malawi

Na het plotse overlijden van President Binguwa Mutharika in april 2012, werd vice-president mevrouw Joice Banda aangesteld als de nieuwe president. Ze nam onmiddellijk een aantal maatregelen om de ernstige economische en sociale problemen aan te pakken. Bovendien herstelde ze de relaties met de internationale donoren, die de algemene budgetsteun hadden opgeschort. Tot vandaag heeft Malawi echter nog steeds te kampen met de gevolgen van de economische crisis.

Conform met de strategienota 2009-2013 concentreert de samenwerking met Malawi zich op landbouw en voedselzekerheid (MDG 1) en gezondheidszorg (MDG's 4 tot 6).

2011-2012

Gezondheidszorg

In de strategienota 2009-2013 tussen Vlaanderen en Malawi engageerde Vlaanderen zich om zijn bijdragen aan de Malawische gezondheidssector voornamelijk te richten op directe sector budgetsteun voor de uitvoering van het nationale gezondheidsplan van de Malawische overheid (SWAp).

Tijdens de opvolging van de SWAp stelden de donoren onregelmatigheden vast bij een aantal aankopen door *Central Medical Stores*, waardoor de donoren hun laatste bijdragen tijdelijk hadden opgeschort. In dat opzicht werden met de Malawische overheid afspraken gemaakt over een beter financieel beheer en opvolging. In 2012 operationaliseerde het gepoolde fonds, en besliste ik om 2 miljoen euro vrij te maken voor de SWAp in de gezondheidssector.

Om de gezondheidstoestand van de Malawische bevolking zoveel mogelijk te vrijwaren, ben ik ingegaan op de vraag van het Ministerie van Gezondheid om de ingehouden Vlaamse bijdrage van 2011 via UNICEF(het VN-Fonds voor Kinderen) te kanaliseren voor de aankoop van vaccins.

Vlaanderen financiert sinds 2010 een basisgezondheidsproject in het district Kasungu, dat zich richt op het verbeteren van de algemene gezondheidstoestand van de gemeenschappen. Het *Music-For-Life*-project van het Rode Kruis wil dat project verder versterken.

Landbouw en voedselzekerheid

In lijn met de Parijs Verklaring inzake harmonisatie van de hulp en afstemming op de nationale prioriteiten hebben heel wat donoren, waaronder Vlaanderen, zich geëngageerd om deel te nemen aan de nieuwe sectorbenadering voor landbouw (ASWAp, *Agriculture Sector Wide Approach*). De ASWAp wordt gecoördineerd door het Ministerie van Landbouw en Voedselzekerheid.

Omwille van zijn jarenlange inzet en expertise op het gebied van landbouwvoorlichting in Malawi, zal Vlaanderen als *lead donor* fungeren binnen deze specifieke component van de ASWAp. Vanuit die hoedanigheid dient de Vlaamse overheid alle voorlichtingsactiviteiten te monitoren en een arbeidsverdeling onder de deelnemende donoren af te spreken.

Mijn diensten onderzoeken hoe het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) een bijdrage kan leveren tot de Vlaamse steun binnen de sector landbouw en voedselzekerheid in Malawi.

Tussentijdse evaluatie

Dit jaar werd samen met de Malawische overheid een tussentijdse evaluatie uitgevoerd van de samenwerking tussen Vlaanderen en Malawi. De resultaten van die evaluatie waren zeer positief, o.m. omwille van de opgebouwde expertise binnen de sector landbouw en voedselzekerheid. Vlaanderen werd ook gewaardeerd voor het respect voor eigenaarschap en de grote flexibiliteit die het aan de dag legt in de samenwerking met de Malawische partners (zowel de overheid als indirecte actoren).

2013

2013 is het laatste jaar waarin de strategienota 2009-2013 van toepassing is. Op basis van de resultaten van de tussentijdse evaluatie zullen mijn diensten de grote lijnen vastleggen voor de nieuwe strategienota 2014-2018.

In het voorjaar 2013 plan ik een zending naar Malawi en Botswana. In Malawi zal ik aanwezig zijn op een seminarie over mensenrechten (cf. supra, II.1.4).

In 2013 is 2 miljoen euro gereserveerd voor de SWAp gezondheidszorg. De jaarlijkse bijdrage aan de ASWAp in de landbouwsector bedraagt 2,64 miljoen euro. Om de vlotte start van de ASWAp te verzekeren en om de Vlaamse expertise ter zake verder uit te bouwen, identificeren mijn diensten ondersteunende projecten over landbouwextensie, die in 2013 ondersteund kunnen worden.

8.2 Multilaterale en regionale samenwerking

2011-2012

Landbouw en voedselzekerheid

Door informatievoorziening en uitwisseling van expertise over voedselzekerheid, speelt de VN Voedsel- en Landbouworganisatie (FAO) internationaal een belangrijke rol in het verbeteren van de praktijken en de capaciteit van landen wat betreft landbouw, bosbouw en visserij. Daarom heb ik een bijdrage van 1 miljoen euro vrijgemaakt voor het *FAO Multi-Partner Programme Support Mechanism*, voor de samenwerking met overheden en stakeholders in zuidelijk Afrika.

In het najaar van 2011 heb ik verdere stappen gezet om de voorspelbaarheid van de Vlaamse bijdrage aan het Wereldvoedselprogramma (WFP) te verhogen, zodat het die middelen nog beter kan inplannen in zijn begroting. De Vlaamse Regering engageerde zich in de meerjarenovereenkomst met het WFP om in de periode 2012-2014 jaarlijks 1 miljoen euro bij te dragen. 20% gaat als ongeoormerkte steun naar het *multilateral fund* van het WFP, en telkens 40% gaat naar de landenprogramma's in Malawi en Mozambique.

Gezondheidszorg

Vlaanderen heeft de laatste jaren fors geïnvesteerd in zijn partnerschap met het departement Seksuele en Reproductieve Gezondheid binnen de WGO, o.m. via steun aan specifieke projecten inzake

menselijke reproductie. Om beter aan te sluiten bij de goede donorpraktijken verschaft Vlaanderen vanaf 2012 structurele steun aan het Speciale programma voor Onderzoek, Ontwikkeling en Onderzoekstraining in menselijke reproductie. Voor de periode 2012-2015 gaat het om een totale programmasteun van 3 miljoen euro, of jaarlijks 750.000 euro. Als één van de grootste elf gouvernementele donoren is de Vlaamse overheid vertegenwoordigd binnen het beleids- en coördinatiecomité dat het onderzoeksprogramma stuurt.

De Vlaamse overheid heeft in het verleden bijgedragen aan de WGO voor de publicatie van de gids met richtlijnen ter preventie, detectie en behandeling van baarmoederhalskanker. Ik maakte 309.192 euro vrij voor een noodzakelijke update van deze richtlijnen.

In 2012 werd telkens 750.000 euro overgemaakt aan UNICEF en UNAIDS (het VN-Programma inzake HIV/AIDS). Die betalingen vloeiden voort uit de samenwerkingsovereenkomsten die eerder werden afgesloten met die VN-organisaties. Voor meer informatie over de inhoud van de overeenkomsten verwijs ik naar de beleidsbrief 2011-2012.

Regionale integratie

In 2011 heb ik een subsidie van 35.000 euro toegekend aan de UNU-UNESCO leerstoel rond regionale integratie, migratie en vrij verkeer van personen. Die leerstoel wil in de Zuid-Afrikaanse regio vrij verkeer van personen faciliteren via onderzoek, beleidsanalyse en beleidsnetwerking, met bijzondere aandacht voor de rol van regionale associaties.

2013

Duurzame handel

Jaarlijks wordt 1 miljoen euro vrijgemaakt voor projecten in het Zuiden die de verbeterde handelsmogelijkheden van landbouwers hanteren als een efficiënt ontwikkelingsinstrument. Momenteel lopen een aantal identificaties voor projecten rond duurzame handel. Daarbij zullen mijn diensten zich bewust richten op de regionale ontwikkeling van handel in zuidelijk Afrika.

8.3 Ondernemerschap en tewerkstelling

Waarborgverlening voor microfinanciering

In 2012 heb ik een waarborg van 237.000 euro toegekend aan de microfinancieringsinstelling Incofin cvso, zodat zij de risico's tot het verstrekken van leningen aan het *Vision Fund Indonesia* kan beheersen. De Indonesische microfinancieringsinstelling richt zich specifiek tot arme ondernemers die al zes maanden een micro-onderneming hebben, maar geen toegang krijgen tot commerciële leningen.

Nadat de belangrijkste bepalingen uit het Decreet waarborgverleningen voor microfinanciering (2004) geïntegreerd werden in het Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking, heb ik bij het vastleggen van de uitvoeringsbepalingen beroep gedaan op extern technisch advies. De studie reikt voorstellen aan die een verregaande bijsturing vergen van het beleid inzake waarborgverlening, maar die verder onderzoek naar technische haalbaarheid vereisen. Om de operationele werking van het fonds de komende maanden te waarborgen, heb ik voorlopig de bestaande uitvoeringsbesluiten voor waarborgverlening grotendeels opgenomen in het uitvoeringsbesluit op het Kaderdecreet. Mijn diensten zullen de komende maanden verder voorstellen uitwerken voor het gebruik van microfinanciering binnen de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

Capaciteitsopbouw voor ondernemers in de toeristische sector

De vzw WES wil via aangepaste trainingen inzetten op het professionaliseren van nationale toeristische organisaties en van lokale *incoming tour operators* uit zuidelijk Afrika. De doelstelling is kennis opbouwen over de huidige aanpak op het vlak van beheer van toeristische bestemmingen en duurzame projectontwikkeling enerzijds, en het uitwisselen van ervaringen, nieuwe ideeën en strategieën met collega's uit diverse landen anderzijds. Om de toegang van deelnemers te verhogen, voorziet WES een *online* leersysteem en trainingen in de begunstigde landen zelf. Ik heb WES een subsidie verleend van 114.924 euro.

Beleidsrelevant onderzoek

De onderzoekers binnen de pijler ontwikkelingssamenwerking van het nieuwe steunpunt zullen tegen eind 2014 een kortlopende opdracht opleveren over het toenemende belang van de private sector en opkomende economieën op het vlak van internationale samenwerking.

8.4 Transversale thema's uit het Kaderdecreet

Het Steunpunt Buitenlands Beleid (2007-2011) heeft een voorbereidende studie gedaan voor het uitwerken van een methodologie die het agentschap VAIS moet toelaten om doorheen de volledige projectcyclus transversale thema's te integreren. In 2012 werd daarbij, in samenwerking met KLIMOS, gewerkt op het thema Klimaat (cf. infra, II.9). In 2013 zal VAIS zich focussen op de integratie van de thema's Goed Bestuur en Gender. Mainstreaming van het transversale thema gender is onder meer in overeenstemming met de OCM (open coördinatiemethode) in het Vlaamse Gelijke kansenbeleid.

Personen met een handicap is het meest recente transversale thema in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Het werd opgenomen bij de herwerking van het Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking. Initiatieven inzake ontwikkelingseducatie, zijn conform het Vlaamse Gelijke Kansenbeleid, toegankelijk voor personen met een handicap. Bij de opmaak van strategienota's zal in de toekomst daarom ook, in overleg met onze partnerlanden, aandacht besteed worden aan personen met een handicap, net zoals dit het geval is voor de overige transversale thema's.

8.5 Een flexibele humanitaire- en noodhulpverlening

Voor een overzicht van de in 2011 en 2012 betoelaagde noodhulpprojecten, verwijs ik graag naar de website www.VAIS.be.

Integrale noodhulpbenadering

In 2011 heb ik aandacht besteed aan alle fasen van de rampencyclus, door naast eigenlijke noodhulp ook te investeren in rampenpreventie en -rehabilitatie. Ook in 2012 heb ik projecten ondersteund op het vlak van noodhulppreventie en -paraatheid.

Mozambique kampt elk jaar met overstromingen. Uit studies blijkt dat het *Limpopo River Basin* in het zuiden en het *Zambezi River Basin* in het centrum van het land het meest kwetsbaar zijn. Om een noodhulpcentrum en een strategisch netwerk van hulpverleners uit te bouwen in het centrum, maakte ik een subsidie vrij van 314.000 euro aan het Rode Kruis. De organisatie heeft in het verleden reeds samengewerkt met de Mozambikaanse overheid bij het opzetten en het operationeel omkaderen van noodhulpcentra.

Het Humanitaire Landenteam (HCT, *Humanitarian Country Team*) in Malawi voorziet in een hervorming om de capaciteit op het vlak van rampenparaatheid te versterken. Binnen dat kader werd

het *EmergencyHumanitarianResponse Fund* opgericht. Dat fonds fungeert als een snel en flexibel binnenlands financieringsmechanisme om te reageren op kleine rampen en tegemoet te komen aan de dringende noden van kwetsbare gemeenschappen. Vlaanderen steunt dit fonds met 200.000 euro.

Central Emergency Response Fund

In opdracht van het CERF (*Central Emergency Response Fund*) werd eind 2011 een onafhankelijke evaluatie opgeleverd over de werking van het CERF tijdens de periode 2006-2010. De resultaten van die evaluatie zijn over het algemeen erg positief, zowel op het vlak van tijdigheid, effectiviteit, financiering in functie van noden en coördinatie. De evaluatie toont aan dat het fonds een kostenefficiënt instrument biedt om de principes van Goed Humanitair Donorschap toe te passen. Voor het jaar 2012 is een Vlaamse bijdrage van 300.000 euro voorzien. Ook in 2013 zal ik CERF ondersteunen.

In het jaarrapport 2011 van het CERF, werden de bijdragen van regionale en lokale overheden afzonderlijk opgelijst. Door ook overheden (die geen VN-lidstaat zijn) meer zichtbaarheid te bieden in de donorlijsten, hoopt CERF zijn donorbasis verder uit te breiden.

8.6 Versterking van het draagvlak voor ontwikkeling

2011-2012

In het najaar van 2011 heb ik een oproep gelanceerd voor projecten rond sensibilisatie en educatie. In totaal heb ik negen projecten geselecteerd en betoelaagd voor een totaal van 1.329.400 euro.

In 2011 sloot de Vlaamse overheid een convenant 2012-2013 af met 29 gemeenten, waarvan veertien met een stedenband en één intergemeentelijke samenwerking. Voor twintig van de gemeenten was dat een verlenging van hun convenant 2009-2011. Het totale engagement bedroeg 1.884.675 euro. In het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen (2012) worden geen nieuwe convenanten afgesloten.

Voor vorming, advies en begeleiding van de gemeenten die actief zijn in het convenantprogramma, schakelt de Vlaamse overheid de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) in. Voor de periode 2012-2013 heb ik een subsidie van 181.365 euro toegekend aan VVSG. In 2013 dient de samenwerking te worden herbekeken in functie van de specifieke technische noden als gevolg van het in voege tredende impulsbeleid gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking.

Het FairTradeGemeente-initiatief wil lokale besturen, media, horeca en scholen warm maken voor het verhaal achter Fair Trade en duurzame, lokale landbouw. De campagne kreeg eind 2011 een subsidie van 129.427 euro voor de periode tot 2013. 244 gemeenten engageren zich voor de campagne.

In 2012 kregen zowel het nieuwsagentschap *Inter Press Service Vlaanderen* (IPS) als het Wereld-mediahuisfinanciële ondersteuning.

Sinds 2005 reikt de Vlaamse overheid jaarlijks een Vlaamse Noord-Zuidpersprijs uit. De Stichting Filip Decock organiseert sinds 1990 tweejaarlijks de wedstrijd 'Journalistiek en Derde Wereld', waarbij de 'prijs Filip Decock' wordt uitgereikt. Om de krachten te bundelen wil ik vanaf 2012 de Vlaamse Noord-Zuidpersprijs laten aansluiten op de prijs Filip Decock. De Vlaamse overheid steunt de Stichting Filip Decock, die zal instaan voor de organisatie van de persprijsop 5 oktober 2012.

Vzw Zuiddag zet jongeren aan om een dag in loondienst te werken en hun dagloon af te staan aan een jongerenproject in het Zuiden. De campagne spreekt werkgevers aan op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid en sensibiliseert moeilijk bereikbare jongeren voor ontwikkelingssamenwerking. Om de impact en het bereik van de campagne verder te stimuleren, zal ik 150.000 euro vrijmaken, die Vzw Zuiddag zal aanwenden voor personeels- en werkingskosten.

In de begroting 2012 werd een *nominatim* subsidie ingeschreven ten gunste van VVOB (de Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand) van maximum 300.000 euro als werkingssubsidie en maximum 130.000 euro voor het programma scholenbanden.

2013

VAIS organiseerde in samenwerking met VVOB, VLIR-UOS (de Vlaamse Interuniversitaire Raad-Universitaire Ontwikkelingssamenwerking), BTC (het Belgisch Ontwikkelingsagentschap) en MO* driepubliekdebatten over ontwikkeling, waarin volgende thema's aan bod kwamen: Zuid-Zuid samenwerking, de politieke economie van ontwikkelingssamenwerking en het nut van ontwikkelingshulp. Vooral de twee laatste debatten trokken veel toehoorders. Die samenwerking loopt ook het komende jaar door.

Mijn diensten voorzien in 2013 meer begeleiding en interactie met huidige en potentiële subsidieontvangers, met oog op een effectieve besteding van de middelen.

8.6.1 Een overkoepelende visie op draagvlakversterking

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking beschikt over tal van instrumenten om aan draagvlakversterking te doen (cf. supra). Om die instrumenten zo goed mogelijk te laten inspelen op de veranderingen in de samenleving en om maximaal in te zetten op vernieuwing streef ik naar een coherente aanpak. Bedoeling is om de sensibiliserende acties op operationeel niveau zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen, zodat de boodschap naar burgers en andere belanghebbenden helder en eenduidig is. Daartoe gaf het Kaderdecreet reeds de eerste aanzet, doordat het decreet alle aspecten van draagvlakversterking in één decreet integreert, waardoor er meer mogelijkheden zijn om synergiën te bouwen tussen 4de pijlerinitiatieven, gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking, ontwikkelingseducatie...

8.6.2 De Vierde Pijler

2011-2012

De dagelijkse werking van het steunpunt werd toevertrouwd aan 11.11.11. VAIS blijft wel van dichtbij betrokken via haar deelname -samen met 11.11.11- aan de stuurgroep. Die zet de strategische keuzes uit over de werking van het steunpunt.

In het najaar van 2011 organiseerde het 4de-pijlersteunpunt de themadag 'Kinderen in het Zuiden', gericht op kennisuitwisseling rond de zorg van straat- en weeskinderen. In 2012 stonden de themadag 'Handicap in het Zuiden' en de Saheldag op het programma.

8.7 Een performante internationale samenwerking

8.7.1 Efficiëntiewinst en minder administratieve lasten

Onder impuls van het Planlastendecreet, heb ik het wetgevende kader voor ontwikkelingssamenwerking grondig doorgelicht op mogelijke overregulering. Daarop heb ik de drie specifieke decreten over gemeentelijke convenants (2004), over ontwikkelingseducatie (2004), en over het waarborgfonds voor de microfinanciering (2004) opgeheven. De meest essentiële bepalingen werden weerhouden in het vernieuwde Kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast werd door middel van technische wijzigingen in het Kaderdecreet meer coherentie, minder regelgeving en een beperkte actualisering van de terminologie bewerkstelligd.

De Vlaamse Regering heeft in 2012 haar principiële goedkeuring gehecht aan de uitvoeringsbesluiten op het vernieuwde Kaderdecreet. Die moeten verder gestalte geven aan de ambitie om de administratieve lasten te verminderen voor overheid en begunstigden.

8.7.2 Een verbeterde monitoring en evaluatie

In 2012 startte VAIS met het implementeren van de aanbevelingen uit de doorlichting van het systeem voor monitoring en evaluatie (M&E). De instrumenten voor programmaformulering -en opvolging werden aangepast en vervolgens uitgetest in een pilootproject. Aan dat pilootproject nemen een vijftiental projecten uit de partnerlanden en Vlaanderen deel.

Het vernieuwde M&E-systeem focust op de doorlichting van de financiële en beheersrisico's van programma's en programmapartners voor de toekenning van subsidies en voorziet een meer proactieve opvolging. Het systeem houdt daarbij rekening met de specifieke karakteristieken van de hulpvormen. Zo vereisen bijvoorbeeld sectorale begrotings- en projectsteun een verschillende aanpak op het vlak van opvolging en beheer. Mijn diensten voorzien een jaarlijkse update van het M&E-systeem, zodat het mogelijk wordt om proactief in te spelen op de snel wijzigende concepten en modaliteiten binnen de internationale samenwerking.

8.7.3 Verbeterde interne coördinatie en harmonisatie van de ontwikkelingshulp

Vanaf 2012 treedt de Vlaamse overheid op als *lead donor* op het vlak van landbouwvoorlichting in de ASWAp in Malawi. Zo kanaliseert Vlaanderen zijn bijdrage niet alleen via de gepoolde donorfondsen, maar draagt het ook bij tot de coördinatie en arbeidsdeling onder de deelnemende donoren (cf. supra, II.8.1.3).

8.7.4 Een grotere bijdrage aan de internationale armoedebestrijding

Wereldwijd daalden de bijdragen voor ontwikkelingssamenwerking (ODA) in 2011 met 2,7% t.o.v. 2010. De Vlaamse ODA steeg in 2011 met 12,3% (t.o.v. 2010) tot 54 miljoen euro. De begroting voor ontwikkelingssamenwerking is in 2012 uitgebreid met 850.000 euro.

Vanaf 2013 zal DiV de Vlaamse ODA digitaal ter beschikking stellen. Bezoekers van de departementale webstek <http://www.vlaanderen.be/int/> zullen de Vlaamse ontwikkelingsprojecten kunnen filteren volgens land, sector, type begunstigde...

9. De strijd tegen de gevolgen van klimaatverandering

Op de klimaattop in Durban in december 2011 hebben de vertegenwoordigers van een 190-tal landen ingestemd met een verlenging van het Kyoto Protocol, dat eind 2012 afloopt. Door die verlenging werd tijd gewonnen om nieuwe emissiereductiedoelstellingen uit te werken. Voor het eerst bereikten de landen overeenstemming over een tijdspad -een '*roadmap*'- voor bindende klimaatafspraken waar ook de grootste CO₂-producerende landen aan zouden deelnemen. Om een nieuw klimaatverdrag vanaf 2020 volledig in werking te laten treden, hopen de lidstaten tegen 2015 een globaal akkoord te bereiken. Klimaatwetenschappers merken op dat hoe later de wereldwijde piek aan broeikasgas is bereikt, hoe steiler de neerwaartse trend van reducties zal moeten zijn. De volgende VN-klimaatop vindt plaats in Qatar van 26 november tot 8 december 2012.

9.1 *Fast Start Finance*

De EU heeft tijdens de klimaattop in Kopenhagen in 2009 unilateraal beslist om voor de periode 2010-2012 in totaal 7,2 miljard (of gemiddeld 2,4 miljard euro per jaar) te voorzien voor ‘*FastStartFinance*’, gericht op het snel beschikbaar maken van investeringen voor klimaat in ontwikkelingslanden. *Fast-Start*-financiering dient specifieke en afzonderlijke hulp voor adaptatie en mitigatie (inclusief bosbouw en capaciteitsopbouw) te voorzien, met bijzondere aandacht voor de MOL.

2011-2012

Vlaanderen subsidieert samen met onder andere het VK, Noorwegen en Spanje het nationaal programma voor het beheer van klimaatsverandering in Malawi. Dat programma focust niet op een bepaald toepassingsgebied, maar ondersteunt de Malawische overheid om zelf het thema op te nemen en op verschillende manieren te integreren in haar nationale ontwikkelingsplannen. Daarbij wordt een strategisch kader uitgewerkt dat Malawi moet toelaten om een antwoord te bieden op de uitdagingen van klimaatverandering voor de duurzame economische ontwikkeling en de nationale voedselveiligheid. De steun wordt gekanaliseerd via het *One UN Fund for Malawi*, dat de inspanningen van alle in Malawi gevestigde VN-instellingen bundelt en afstemt op de ontwikkelingsstrategie van Malawi.

In 2012 heb ik 1.449.000 euro gereserveerd voor *FastStart Finance*. Ik bekijk momenteel de mogelijkheid om hiermee ICRAF te ondersteunen, die boeren en gemeenschappen in zuidelijk Afrika helpt om zich te wapenen tegen de klimaatsveranderingen via agrobosbouw. Daarnaast zal ook het departement LNE 757.000 euro bijdragen tot de Vlaamse *FastStart Finance*. Om de Vlaamse *Fast-Start*-bijdrage te coördineren en mogelijke overlappingsen te voorkomen, werken mijn diensten nauw samen met het departement LNE.

2013

In 2013 eindigt de periode 2010-2012 waarbinnen het Kopenhagenakkoord 30 miljard dollar voorzag voor *Fast Start Finance*. De internationale gemeenschap verbond zich er toe om de klimaatfinanciering na deze periode geleidelijk aan op te drijven tot 100 miljard euro per jaar tegen 2020. De economische crisis maakt dat de realisatie van dit engagement op internationaal vlak budgettair onzeker wordt. Op dit moment is nog geen concreet groeipad afgesproken, laat staan een intern-Europese en intern-Belgische lastenverdeling. Ik zal de verdere concrete doorvertaling van deze engagementen van nabij opvolgen en ook in 2013 een bijdrage voorzien voor klimaatbijstand.

9.2 *Structurele integratie in de werking van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking*

In de loop van 2012 werden een aantal lopende projecten gescreend volgens de methodologie van KLIMOS, het interuniversitair en interdisciplinair onderzoekplatform rond klimaatadaptatie en -mitigatie in ontwikkelingssamenwerking. In 2012 heeft KLIMOS twee vormingen georganiseerd voor VAIS-personeel van zowel het hoofdkantoor in Brussel als de landenkantoren.

Sinds 2012 worden alle nieuwe projecten van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking systematisch gescreend op mogelijke kwetsbaarheid van de ontwikkelingsresultaten ten aanzien van klimaatverandering, de aanwezigheid van risicoreductiestrategieën, de baten van projecten op het vlak van het verhogen van weerbaarheid (*resilience*) tegen de gevolgen van klimaatverandering...

III. DE INSTRUMENTEN VAN HET BELEID

1. Versterkte samenwerking binnen het beleidsdomein

2011-2012

Binnen het beleidsdomein internationaal Vlaanderen werden hervormingen doorgevoerd. Naar aanleiding van een herstructurering van Toerisme Vlaanderen (TVL) werden personeelsleden van het agentschap overgeheveld naar DiV. In 2011 werkte DiV voor het eerst met een management-overeenkomst (2011-2015) en een jaarlijks ondernemingsplan en uitvoeringsrapport.

Op 1 januari 2011 traden de nieuwe beheersovereenkomsten met de agentschappen van het beleidsdomein in werking voor de periode 2011-2015. Uit het jaarrapport 2011 van FIT blijkt dat het agentschap in 2011 alle opgelegde kwantitatieve doelstellingen heeft gehaald. Na analyse bleek dat voor enkele doelstellingen het ambitieniveau te bescheiden was. Dat werd dan ook verhoogd. Het agentschap VAIS heeft ook goede resultaten kunnen voorleggen. VAIS is er in 2011 in geslaagd om grote vooruitgang te boeken bij het uitzuiveren van openstaande kredieten. Bovendien heeft VAIS in 2011 een erg sterke prestatie neergezet inzake de benutting van de beschikbare budgettaire middelen.

Het Vlaams internationaal beleid zal de volgende vier jaar opnieuw kunnen rekenen op wetenschappelijke ondersteuning via het Steunpuntenprogramma van de Vlaamse overheid. Op 1 januari 2012 ging het nieuwe 'Steunpunt Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en Ontwikkelingssamenwerking' (ook 'Steunpunt internationaal Vlaanderen') van start.

2013

Eind 2012 zal het steunpunt de eerste resultaten voorleggen in de vorm van een aantal beleidsondersteunende onderzoeksrapporten.

2. Een sterkere interdepartementale beleidscoördinatie

2011-2012

De interdepartementale beleidscoördinatie wordt versterkt via de Werkgroep EU-Handel (cf. supra, II.6.1) en via het Strategisch Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden (SOIA). In 2012 rondde SOIA zijn tweede werkjaar af. SOIA wil fungeren als interdepartementaal overlegplatform voor beleidsrelevante internationale dossiers waarbij meer dan twee beleidsdomeinen betrokken zijn.

In 2011 werden acht SOIA-plenaire vergaderingen georganiseerd. De onderwerpen die tijdens die vergaderingen aan bod kwamen zijn onder te verdelen in vier grote groepen: 1) *EU-dossiers* zoals het MFK en het cohesiebeleid; 2) *multilaterale dossiers* zoals UNESCO en mensenrechten; 3) *bilaterale dossiers*, inclusief bijvoorbeeld de voorbereiding van de Vaste Gemengde Commissies en grensoverschrijdende samenwerking; 4) *dossiers* die betrekking hebben op de *interne werking* van SOIA. Een van de nieuwe activiteiten van SOIA-plenaire in 2011 was de aanpak inzake de openbare raadplegingen van de Europese Commissie.

2013

Het komende jaar wordt verder gebouwd op het elan van de vorige jaren. Naar aanleiding van elk inkomend voorzitterschap -Ierland en Litouwen in 2013- zullen, gecoördineerd door SOIA, dossier-fiches worden opgesteld. Daarnaast zullen verschillende ad hoc-dossiers besproken worden binnen SOIA. De Werkgroep EU-Handel blijft het GHB opvolgen.

3. Een gestroomlijnde intrafederale samenwerking

2011-2012

Het voorbije jaar werd opnieuw geen vergadering van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) samengeroepen. Na het aantreden van de federale regering begin december 2011, heb ik mijn nieuwe federale collega aangeschreven en heb ik hem gevraagd om in het eerste semester van 2012 een ICBB te organiseren. In zijn antwoordverwees hij naar het Overlegcomité dat eerst de samenstelling van de interministeriële conferenties (IMC's) moest bepalen. Op 29 februari 2012 heeft het Overlegcomité de bestaande lijst van de IMC's bevestigd. Tijdens het Overlegcomité van juli 2012 heb ik mijn federale collega gevraagd om spoedig een ICBB bijeen te roepen.

Intrafederale overlegorganen van de FOD Buitenlandse Zaken, zoals 'DGE' voor Europese zaken en 'COORMULTI' voor multilaterale zaken, blijven vanzelfsprekend van cruciaal belang. Mijn diensten namen ook vorig jaar actief deel aan de overlegvergaderingen van die intrafederaleorganen.

Ik heb tijdens mijn 11-juli toespraken opnieuw de herziening van het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de vertegenwoordiging van België in de EUgevraagd (cf. supra, II.3.4).

2013

De actualisering van enkele samenwerkingsakkoorden blijft een prioriteit. De huidige samenwerkingsakkoorden zijn niet meer aangepast aan de institutionele realiteit. De intrafederale onderhandelingen moeten hernomen worden en zo snel mogelijk afgewerkt worden.

Omwille van het belang van intra-Belgisch overleg en afstemming op ministerieel niveau zal ik er blijven aandringen dat een ICBB wordt samengeroepen. Bij agendering van een ICBB zal ik zeker een aantal agendapunten voorstellen, zoals de herziening van een aantal samenwerkingsakkoorden en de herschikking van het postennetwerk. Ik maakte die agendapunten al over in mijn brief van december 2011.

4. Strategische inzet van de Vlaamse internationale vertegenwoordigingen

2011-2012

In juni 2012 vonden de jaarlijkse terugkeerdagen plaats voor de VVR's(DiV), de directeurs van de buitenlandkantoren van TVL, de vertegenwoordigers van VAIS in het buitenland, alsook de VLEV's en technologie- en handelsattachés van FIT. Tijdens een gezamenlijk netwerkmoment heb ik de voltallige groep toegesproken en met hen van gedachten gewisseld. Er werd ook een Workshop over '*Flanders in Action and the Europe 2020 Dimension*' georganiseerd (cf. supra, II.3.3). Het uitdragen van ViA in het ambtsgebied behoort immers tot de kernopdracht van de buitenlandkantoren.

In het najaar van 2011 werden in de Hongaarse hoofdstad Boedapest nieuwe lokalen geopend die zullen functioneren als antenne van de VVR in Wenen. VAIS deelt in Mozambique sinds begin 2012 de kantoren met de vertegenwoordiging van de federale DG Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp en met de Belgische ere-consul. Op 2 mei 2012 werd een nieuw samenwerkingsakkoord gesloten tussen het Vlaamse agentschap FIT, het Waalse agentschap AWEX en het Brusselse agentschap *Brussels Invest & Export*. Begin 2012 sloot FIT ook een akkoord af met de *European Chamber of Commerce of Sri Lanka* (ECCSL) dat in Colombo als lokale antenne zal functioneren voor de ondersteuning van Vlaamse bedrijven.

De Vlaamse overheid kon ook het voorbije jaar rekenen op de expertise en ondersteuning van haar netwerk van buitenlandkantoren. De Vlaamse internationale vertegenwoordigingen werden opnieuw regelmatig ingeschakeld in het beleid rond economische, academische en culturele diplomatie.

2013

Volgend jaar zal volgens de gangbare diplomatieke praktijk de rotatie van de VVR's van start gaan. De mutaties zullen worden gespreid over de jaren 2013-2014. De vorige rotatie vond plaats in 2008.

Ik zal het buitenlands netwerk van de Vlaamse overheid het komende jaar opnieuw actief betrekken bij het beleid inzake economische, academische en culturele diplomatie. De rol van de Vlaamse vertegenwoordigers zal blijvend ondersteund worden.

5. Actief gebruik van het internationaal verdragsrecht

2011-2012

Het voorbije jaar vonden exclusieve verdragsonderhandelingen plaats met Nederland over het schrappen van de reservatiestrook voorzien voor het Cabergkanaal en over de wijziging van het verdrag over de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. Er werd eveneens overlegd in het kader van de geschillenbeslechtingsprocedure over de ontpoldering van de Hedwigepolder (cf. supra, II.7.1).

Ook op het vlak van gemengde verdragen heeft Vlaanderen zich het voorbije jaar actief getoond.

In het kader van bilaterale verdragen worden op regelmatige basis Vaste Gemengde Commissies (VGC's) georganiseerd. VGC's bieden de gelegenheid om werkprogramma's op te stellen en te ondertekenen in uitvoering van verdragen of samenwerkingsovereenkomsten met partnerlanden of – regio's. Mijn diensten namen in 2012 de coördinatie waar van de VGC's met Estland en Roemenië.

2013

Vlaanderen blijft actief gebruik maken van het internationaal verdragsrecht. Het verdrag over de schrapping van de reservatiestrook voor het Cabergkanaal wordt in het najaar van 2012 ondertekend.

Als bijlage gaat de regelgevingsagenda 2012 waarin een overzicht wordt gegeven van de instemmings-decreten die in de loop van dit jaar aan het Vlaams Parlement zullen worden voorgelegd.

Het komende jaar zullen mijn diensten de coördinatie waarnemen van de VGC's met Litouwen, Rusland, Slovenië en Kroatië.

6. Een proactief beleid naar de diplomatieke vertegenwoordigingen in Brussel

2011-2012

Mijn diensten en ikzelf voeren een proactief beleid ten aanzien van de internationale gemeenschap in Brussel. Aan het begin van 2012 en op 11 juli heb ik het diplomatiek korps ontvangen in het Errerahuis om onze openheid en solidariteit met de rest van de wereld te benadrukken. Ik blijf graag tijd maken voor de ontvangst van nieuwe buitenlandse ambassadeurs in Brussel. Zo ontvingen nieuw geaccrediteerde ambassadeurs een uitnodiging van mijn diensten voor een hoffelijkheidsontvangst. Mijn diensten hebben de samenwerking met de vzw De Warande in het kader van het 'Focus on Flanders'-programma voortgezet. Voorjaar 2012 werd opnieuw een taalcursus Nederlands voor ambassadeurs in Brussel aangeboden. Daarnaast hebben de buitenlandse ambassadeurs in het najaar van 2012 kunnen deelnemen aan een tweedaags studiebezoek aan een Vlaamse provincie, waarbij dit jaar de provincie Antwerpen in de kijker stond.

Ook in 2011 en 2011 werd Flanders@World, de elektronische nieuwsbrief van DiV die focust op het buitenlands beleid van Vlaanderen, verspreid onder het internationale, diplomatieke netwerk van Vlaanderen, zowel in binnen- als buitenland.

2013

In 2013 wordt het tot nu toe gevoerde beleid ten aanzien van de internationale (diplomatieke) gemeenschap op dezelfde manier voortgezet. Mijn diensten zullen daarvoor in samenwerking met De Warande vzw activiteiten (zoals de taal cursus Nederlands voor ambassadeurs in Brussel en het bezoek aan een Vlaamse provincie) blijven organiseren in het kader van het 'Focus on Flanders'-programma. Zoals vorige jaren zullen daarbij steeds de Vlaamse kennistoeven voldoende benadrukt worden. Mijn diensten en ikzelf zullen ook speciale aandacht blijven besteden aan de verdere ontwikkeling van het onthaal- en opvolgingsbeleid voor de buitenlandse ambassadeurs in Brussel.

Het communicatiekanaal Flanders@World bestendigt in 2013 de informatieverstrekking over het Vlaamse buitenlands beleid. In het najaar van 2012 wordt een interne evaluatie gepland. Die hangt nauw samen met een grondige herdenking van de portal- en websites van DiV.

7. Een weldoordachte publieksdiplomatie

2011-2012

Het beeld en begrip dat in binnen- en buitenland bestaat van Vlaanderen is van groot belang. Daarom wil ik een weldoordachte en actieve publieksdiplomatie voeren die ervoor zorgt dat Vlaanderen gepercipieerd wordt als een vernieuwende, duurzame en warme samenleving die haar blik gericht heeft op de wereld. Vlaanderen heeft daarvoor verschillende instrumenten ter beschikking.

Het internationaal bezoekersprogramma '*Flanders Inspires International Visitors Programme*' was ook het voorbije jaar een belangrijk instrument voor publieksdiplomatie. In 2011 en 2012 werden respectievelijk drie en twee bezoekersprogramma's opgezet. Begin 2012 zag de Vlaams-Nederlandse Journalistenbeurs het licht. Dat nieuwe programma omvat zowel de vroegere 'Journalisten-uitwisseling' als een nieuwe onderzoeksbeurs voor journalisten. Net als de voorbije jaren blijf ik de stichting 'Vlamingen in de Wereld' (VIW) steunen.

De gratis Engelstalige weekkrant *FlandersToday*, met als doelpubliek de *expats* in Vlaanderen, verscheen ook het afgelopen jaar. Om het abonneestand kwalitatief en actueel te houden, werd een audit uitgevoerd. Die audit zal jaarlijks herhaald worden. Ook allerlei internationale persacties dragen bij tot deze doelstelling. Mijn diensten hebben in 2011 verder vorm gegeven aan het internationale persbeleid o.m. door de verspreiding van het anderstalig persoverzicht. Dat richt zich op internationale journalisten en focust op onthaal en netwerking, informatieverzorging en monitoring.

Mijn diensten werkten mee aan de ontwikkeling van het merkbeleid dat bijdraagt tot de versterking van de (internationale) reputatie van Vlaanderen.

Het voorbije jaar werd op verschillende manieren gewerkt aan de uitwerking en uitvoering van het beleid inzake academische diplomatie. Dat beleid werd midden 2011 geconcretiseerd via een protocol en een actieplan. Voor de implementatie van het beleid rond academische diplomatie zal worden samengewerkt met Flamenco vzw (*Flanders Agency for Mobility and Cooperation in Higher Education*). Ik acht het belangrijk dat de interactie versterkt wordt met de academische *expats* in binnen- en buitenland.

2013

Succesvolle programma's en initiatieven ter bevordering van de publieksdiplomatie zoals het internationaal bezoekersprogramma *FlandersInspires International VisitorsProgramme*, de internationale perswerkingen de weekkrant *FlandersToday* worden voortgezet in 2013. Voor wat betreft het anderstalig persoverzicht zal onderzocht worden of een vernieuwende weg ingeslagen kan worden. Ik blijf ook mijn steun verlenen aan de Vlaams-Nederlandse Journalistenbeursen aan de stichting VIW.

De academische diplomatie blijft in mijn vizier en draagt bij tot de wel doordachte publieksdiplomatie die ik wil voeren. Mijn diensten zullen de omvorming van Flamenco vzw tot FKA vzw (*Flanders Knowledge Area vzw*) en de uitbreiding van de opdracht verder opvolgen. Het idee om actief te interageren met academische *expats* wordt verder uitgewerkt en omgezet in concrete plannen.

Het ten uitvoer brengen van het internationale merkbeleid gebeurt in nauwe samenwerking met DAR. Mijn diensten spelen daarin een doorslaggevende rol, vooral voor wat betreft de internationaal gerelateerde aspecten van het merkbeleid. Er worden instrumenten ontwikkeld om de internationale communicatie zowel inhoudelijk als vormelijk meer coherent te maken.

8. Het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap

2011-2012

Vleva (het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap) fungeert, in nauwe samenwerking met de VVPV, als Europese brug tussen overheid en middenveld, waarin beiden de krachten bundelen met het oog op een tijdige, maximale en gerichte informatiedoorstroming omtrent belangrijke Europese initiatieven en opportuniteiten voor Vlaanderen. Op 27 april 2012 keurde de Vlaamse Regering een hernieuwde samenwerkingsovereenkomst goed voor de periode 2012-2016. Die samenwerkingsovereenkomst neemt de complementariteit van de acties van vleva, de VVPV en DiV als uitgangspunt. In 2012 heb ik vleva een subsidie van 1.110.000 euro toegekend. Vleva telt ondertussen 24 leden. In 2012 traden het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap vzw (OVSG), de Vlaamse Ouderenraad en TVL toe als nieuwe leden.

De vier kerntaken, namelijk informatie- en kennismakelaar, belangenbehartiger, netwerkbouwer en projectbegeleider, stonden ook vorig jaar centraal in de werking van vleva. In het kader van de taak als *informatie- en kennismakerv* verspreidde vleva informatie en kennis via zijn website en via de Europese nieuwsbrief. Als *belangenbehartiger* organiseerde vleva het voorbije jaar tal van infosessies en werd in 2012 een tweede cahier voorbereid met als titel "Industrieel beleid en innovatie". Vleva treedt ook op als *netwerkbouwer*. Binnen die kerntaak onderhield vleva o.m. nauwe buitenlandse contacten via zijn betrokkenheid in diverse Europese netwerken en coördineerde het de Vlaamse aanwezigheid op de *Open Doors* en de *Open Days* van de Europese instellingen. Vleva fungeerde tot slot ook nog als *projectbegeleider* en dat via de vleva-EU-subsidiewijzer, de beantwoording van concrete subsidievragen en infosessies over Europese subsidies.

2013

Met de inwerkingtreding van de samenwerkingsovereenkomst is vleva in een nieuwe fase getreden. Daarbij zal in nauw partnerschap met de VVPV en DiV, de interactie tussen Vlaanderen en Europa enerzijds en overheid en middenveld anderzijds verder versterkt worden en zal het bereik en de visibiliteit van vleva, als Europees basisloket voor Vlaanderen, verder bevorderd worden.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

IV. BIJLAGEN

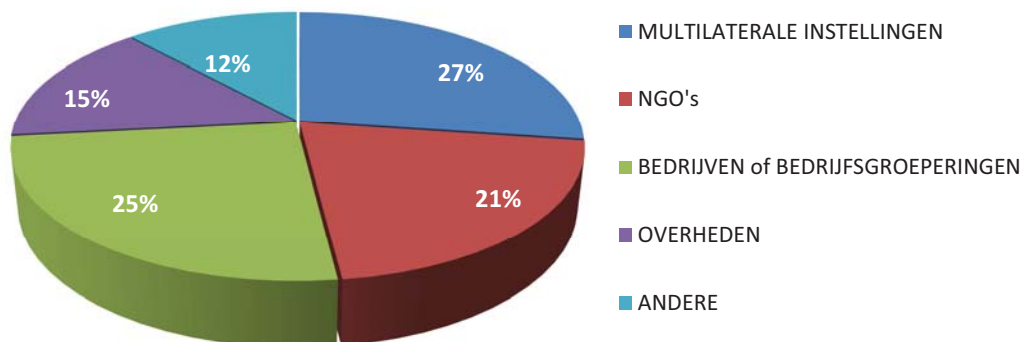
Bijlage 1. Verdeling subsidies 2011

In totaal werden in 2011 voor 46,99 miljoen euro subsidies (gerealiseerde bestedingen met ESR-codes '3' en '4', Europees Stelsel van Rekeningen) uitbetaald ten laste van de begrotingsprogramma's Algemeen Buitenlands Beleid (DD), Internationale Samenwerking (DE) en Internationaal Ondernemen (DF). 12% van die subsidies werd ingezet op de doelstellingen van hoofdstuk 1 (internationale politiek), 28% op de doelstellingen van hoofdstuk II (internationaal economisch beleid) en 59% op de doelstellingen van hoofdstuk III (armoedebestrijding en sociale ontwikkeling).

De subsidies afkomstig van de programma's DF en DE werden voor 100% ingezet op de doelstellingen van respectievelijk hoofdstukken II en III. Wat programma DD betreft werd 72% van de uitbetaalde subsidies ingezet op de doelstellingen van hoofdstuk I, 20% op de doelstellingen van hoofdstuk II en 7% op de doelstellingen van hoofdstuk III.

De analyse van de verdeling van de subsidies volgens bestedingskanaal levert volgende cijfers op: 27% van de subsidies werd uitbetaald aan internationale instellingen, 25% aan bedrijven of bedrijfsgroeperingen, 21% aan niet-gouvernementele instellingen en 15% werd overgemaakt aan andere overheden in het buitenland.

Tabel 1. Verdeling subsidies 2011 volgens bestedingskanaal

Bijlage 2. Regelgevingsagenda

Wat volgt is een overzicht van verdragen en internationale overeenkomsten, die nog aan het Vlaams Parlement ter instemming moeten worden voorgelegd. Ook worden andere vormen van geplande regelgeving vermeld. In het overzicht wordt tenslotte vermeld wat de actuele stand van zaken is met betrekking tot de totstandkoming, evenals een zo concreet mogelijk timing.

	Verdrag/internationale overeenkomst	Stand van de procedure	Timing
1.	Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden (1988) en wijzigend protocol (2010)	Ontwerpdecreet ingediend bij het Vlaams Parlement op 1 juni 2012.	Najaar 2012
2.	Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie (2012)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 11 mei 2012.	Najaar 2012
3.	Kaderconventie van Faro over de bijdrage van cultureel erfgoed aan de samenleving (2012)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 11 december 2009; ondertekend op 25 juni 2012.	Najaar 2012
4.	Verdrag tot oprichting van het Europees Bureau voor Radiocommunicatie (1993) en akte van wijziging (2002)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 2 maart 2012.	Najaar 2012
5.	Zetelakkoord tussen België en de International Management Group (2012)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 1 juni 2012.	Najaar 2012
6.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Denemarken tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
7.	Overeenkomst tussen België en het Eiland Man tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 23 maart 2012.	Najaar 2012
8.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Finland tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
9.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Griekenland tot het vermijden van dubbele belasting (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
10.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en IJsland tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
11.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Malta tot het vermijden van dubbele belasting (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
12.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Noorwegen tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
13.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Oostenrijk tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
14.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en San Marino tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012

15.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Tsjechië tot het vermijden van dubbele belasting (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
16.	Overeenkomst tussen België en Bahrein tot het vermijden van dubbele belasting (2007) en wijzigend protocol (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 23 maart 2012.	Najaar 2012
17.	Overeenkomst tussen België en de Seychellen tot het vermijden van dubbele belasting (2006) en wijzigend protocol (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 23 maart 2012.	Najaar 2012
18.	Akkoord tussen België en Andorra inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
19.	Overeenkomst tussen België en Gibraltar inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
20.	Overeenkomst tussen België en Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
21.	Overeenkomst tussen België en de Bahama's inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 2 maart 2012.	Najaar 2012
22.	Overeenkomst tussen België en Dominica inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
23.	Overeenkomst tussen België en Grenada inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
24.	Overeenkomst tussen België en Montserrat inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Najaar 2012
25.	Overeenkomst tussen België en Saint Kitts & Nevis inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 2 maart 2012.	Najaar 2012
26.	Overeenkomst tussen België en Saint Lucia inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 2 maart 2012.	Najaar 2012
27.	Overeenkomst tussen België en Saint Vincent & de Grenadines inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 2 maart 2012.	Najaar 2012
28.	Facultatief protocol bij het verdrag inzake de rechten van het kind betreffende een mededelingsprocedure (2012)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 22 juni 2012.	Najaar 2012
29.	Verdrag inzake de toegang tot officiële documenten (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 10 juni 2011.	Najaar 2012
30.	Overeenkomst inzake de Internationale Opsporingsdienst (2011)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 2 maart 2012.	Najaar 2012
31.	Verdrag inzake de toetreding van Kroatië tot de EU (2011)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 22 juni 2012.	Voorjaar 2013

32.	Protocol over de bezwaren van het Ierse volk t.a.v. het verdrag van Lissabon	Ondertekend	Voorjaar 2013
33.	Multilaterale overeenkomst betreffende de totstandbrenging van een Europese Gemeenschappelijke Luchtvaartruimte (2006)	Ondertekend	Voorjaar 2013
34.	Overeenkomst inzake luchtvaart tussen de EU en Canada (2009)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Voorjaar 2013
35.	Protocol bij luchtvervoersovereenkomst tussen de EU en de USA (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Voorjaar 2013
36.	Overeenkomst tussen de EU en Georgië betreffende een gemeenschappelijke luchtvaartruimte (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Voorjaar 2013
37.	Euromediterrane luchtvaartovereenkomst tussen de EU en Jordanië (2010)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Voorjaar 2013
38.	Overeenkomst inzake luchtvervoer tussen de USA, de EU, IJsland en Noorwegen en aanvullende overeenkomst tussen Noorwegen, IJsland en de EU met betrekking tot de toepassing van de overeenkomst (2011)	Principiële goedkeuring ontwerpdecreet op 25 mei 2012.	Voorjaar 2013
39.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en de Democratische Republiek Congo tot het vermijden van dubbele belasting (2010)	Ondertekend.	Voorjaar 2013
40.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting (2010)	Ondertekend.	Voorjaar 2013
41.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Singapore tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Ondertekend.	Voorjaar 2013
42.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Zuid-Korea tot het vermijden van dubbele belasting (2010)	Ondertekend.	Voorjaar 2013
43.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Rwanda tot het vermijden van dubbele belasting (2010)	Ondertekend.	Voorjaar 2013
44.	Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Vietnam tot het vermijden van dubbele belasting (2012)	Ondertekend.	Voorjaar 2013
45.	Zetelakkoord tussen België en de Benelux Unie (2012)	Ondertekend.	Voorjaar 2013
46.	Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Irak (2012)	Ondertekend.	Najaar 2013
47.	Kaderovereenkomst tussen de EU en Vietnam (2012)	Ondertekend.	Najaar 2013
48.	Kaderovereenkomst tussen de EU en de Filipijnen (2012)	Ondertekend.	Najaar 2013
49.	Handelsovereenkomst tussen EU, enerzijds, en Colombia en Peru, anderzijds (2012)	Ondertekend.	Najaar 2013
50.	Associatieovereenkomst tussen de EU en Midden-Amerika (2012)	Ondertekend.	Najaar 2013

51.	Overeenkomst tussen België en Frankrijk voor de ontwikkeling van de samenwerking en de administratieve bijstand op het gebied van sociale zekerheid (2008)	Ondertekend.	Najaar 2013
52.	Overeenkomst tussen België en Nederland voor de ontwikkeling van de samenwerking en de administratieve bijstand op het gebied van sociale zekerheid (2010)	Ondertekend.	Najaar 2013
53.	Europees verdrag inzake adoptie van kinderen, herzien (2008)	Ondertekend.	Najaar 2013
54.	Europese overeenkomst inzake het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de binnenwateren (ADN) (2000)	Ondertekend.	Najaar 2013
55.	Europees akkoord over de grote bevaarbare waterwegen van internationaal belang (AGN) (1996)	Toetreding.	Najaar 2013
56.	Zetelakkoord tussen België en het Internationaal Instituut voor Democratie en Electorale Bijstand (IDEA) (2012)		Najaar 2013
57.	Zetelakkoord tussen België en de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halvemaanverenigingen (2012)	Ondertekend.	Najaar 2013
58.	Akkoord tussen België en de Verenigde Staten betreffende het statuut van een categorie van personeel behorend tot de Amerikaanse strijdmacht (2012)		Najaar 2013
59.	Zetelakkoord tussen België en de Europese Unie over de voorrechten en immuniteiten van het secretariaat van de Parlementaire Assemblee van de Unie voor de Mediterrane Regio.		Najaar 2013

Nog niet ondertekende verdragen

Overeenkomst ter voorkoming en bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld.	
Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Mexico tot het vermijden van dubbele belasting.	
Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Moldavië tot het vermijden van dubbele belasting.	
Protocol tot wijziging van de overeenkomst tussen België en Turkije tot het vermijden van dubbele belasting.	
Akkoord tussen België en Nederland ten behoeve van Aruba inzake de uitwisseling van inlichtingen m.b.t. belastingaangelegenheden.	
Akkoord tussen België en Bermuda inzake de uitwisseling van inlichtingen m.b.t. belastingaangelegenheden.	
Protocol inzake de toepassing van het handvest van de grondrechten van de EU op de Tsjechische Republiek.	

Overeenkomst tussen de EU en Oekraïne.	
Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Mongolië	

Pro memorie

Overeenkomst tussen België en Tadzjikistan tot het vermijden van dubbele belasting (2009)	Ondertekend.
Overeenkomst tussen België en Anguilla inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2010)	Ondertekend.
Overeenkomst tussen België en Antigua & Barbuda inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden (2009)	Ondertekend.
Verdrag inzake het internationaal wegvervoer tussen België en Oekraïne (1997)	Dossier verstuurd naar de bevoegde ministers met het oog op principiële goedkeuring van het ontwerpdecreet.
Verdrag inzake het internationaal wegvervoer tussen België en Macedonië (1998)	Dossier verstuurd naar de bevoegde ministers met het oog op principiële goedkeuring van het ontwerpdecreet.
Verdrag inzake het internationaal wegvervoer tussen België en Georgië (2002)	Dossier verstuurd naar de bevoegde ministers met het oog op principiële goedkeuring van het ontwerpdecreet.
Verdrag inzake het internationaal wegvervoer tussen België en Kroatië (2002)	Dossier verstuurd naar de bevoegde ministers met het oog op principiële goedkeuring van het ontwerpdecreet.
Verdrag inzake het internationaal wegvervoer tussen België en Montenegro (2010)	Dossier verstuurd naar de bevoegde ministers met het oog op principiële goedkeuring van het ontwerpdecreet.
Verdrag inzake het internationaal wegvervoer tussen België en Servië (2010)	Dossier verstuurd naar de bevoegde ministers met het oog op principiële goedkeuring van het ontwerpdecreet.
Akkoord over het wegvervoer tussen België en Moldavië (1996)	Ondertekend.
Akkoord tussen België en Marokko betreffende het internationaal vervoer over de weg van personen en goederen (1997)	Ondertekend.
Overeenkomst inzake het internationaal wegvervoer tussen België en Slowakije (2000)	Ondertekend.
Akkoord over het internationaal wegvervoer tussen België en Bulgarije (2005)	Ondertekend.
Akkoord tussen België en Albanië over het internationaal wegvervoer (2006)	Ondertekend.
Akkoord tussen België en Kazachstan over het internationaal wegvervoer (2006)	Ondertekend.
Akkoord tussen België en de Russische Federatie over het internationale wegvervoer (2007)	Ondertekend.
Overeenkomst met Vietnam betreffende de samenwerking inzake adoptie van kinderen (2005)	
Regionaal akkoord inzake het gebruik van de band 87.5-108 MHz voor FM radio-omroep (1984)	Probleem: vertaling bijlagen.
Regionaal akkoord voor planning van de digitale aardse omroepdiensten in Regio I (RRC-06) (2006)	Ontwerpdecreet principieel goedgekeurd op 27 januari 2012; probleem: vertaling bijlagen.

Amendementsoorkonden bij de stichtingsakte en de overeenkomst van de Internationale Telecommunicatie Unie (ITU) (Guadelajara, 2010)	
Overeenkomsten van Constanta (2007): - Wijziging Wiesbaden 1995; - Opheffing Chester 1997; - Wijziging Maastricht 2002.	Probleem: geen Nederlandse vertaling.
Slotakten Wereldradiocommunicatieconferentie (WRC-07)	Nog geen verdragsteksten.
Slotakten Wereldradiocommunicatieconferentie (WRC-12)	Nog geen verdragsteksten.
Toekenning van vrijstelling van verkeersbelasting en belasting tot de inverkeerstelling aan de leden van ALTHEA (2008)	Procedure geschorst tot federale instemmingswet voor briefwisseling van 2006.
Zetelakkoord tussen België en de Organisatie van de Islamitische Conferentie (2011)	Ontwerpdecreet principieel goedgekeurd op 8 oktober 2010.

Bijlage 3. Moties en resoluties van het Vlaams Parlement

Onderstaande resoluties werden gedurende het voorbije parlementaire jaar door het Vlaams Parlement goedgekeurd wat betreft de beleidsvelden ‘buitenlands beleid’, ‘internationaal ondernemen’ en ‘ontwikkelingssamenwerking’ van het beleidsdomein internationaal Vlaanderen.

- Resolutie betreffende de negatieve gevolgen van grootschalige landpacht in het Zuiden (1392, 14 maart 2012)
- Resolutie betreffende het versterken van het aanbod aan Nederlandse taal en Vlaamse cultuur voor leerplichtige kinderen van Vlaamse *expats* (1486, 28 maart 2012)

De Vlaamse Regering heeft de volgende initiatieven ondernomen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie 1392:

Ook voordat resolutie nr. 1392 werd aangenomen door het Vlaams Parlement heeft de Vlaamse Regering ingestemd met een aantal initiatieven op het vlak van landpacht in het Zuiden. De Vlaamse regering steunde bijvoorbeeld in 2011 en 2012 de FAO bij het uitoefenen van haar kerntaken in de landen van zuidelijk Afrika. Die bijdrage concentreert zich op het versterken van overheden bij het ontwerpen en uitvoeren van een gericht, op feiten gebaseerd beleid rond landbouw en voedselzekerheid. FAO houdt daarbij rekening met zowel de huidige oorzaken van voedselonzeekerheid, als met de mogelijke toekomstscenario's. Onevenwichtige, grootschalige landpacht is één van de vele uitdagingen voor het voeren van een duurzaam landbouw- en voedselzekerheidsbeleid.

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking streeft naar een duurzaam landbouwbeleid voor de lokale boeren. De onderling overeengekomen strategienota's besteden aandacht aan de uitdagingen op het vlak van landbouw en voedselzekerheid in Zuid-Afrika en Malawi, gebaseerd op landenstudies en de beleidsdoelstellingen van de partnerlanden. In Zuid-Afrika spitst de Vlaamse ondersteuning aan de landbouwsector zich toe op kleinschalige landbouw, duurzame landbouwtechnieken en duurzame vermarkting. In Malawi focust de samenwerking zich op betere toegang voor kleine boeren en landbouwersorganisaties tot voorlichtingsdiensten en de markten.

De Vlaamse Regering zal volgende initiatieven ondernemen om tegemoet te komen aan de bezorgdheden uitgedrukt in resolutie 1486:

Samen met mijn collega Pascal Smet, bevoegd voor Onderwijs, zal ik een overleg plannen met de stichting ‘Vlamingen in de Wereld’ (VIW) en hen vragen de haalbaarheid van de voorgestelde initiatieven die op VIW betrekking hebben na te gaan.

Bijlage 4. Rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof

Op basis van zijn controlebevindingen formuleert het Rekenhof volgende aanbevelingen:

- Het ministerie moet permanente aandacht schenken aan een correcte toepassing van de overheidsopdrachtenregelgeving. Het moet in het bijzonder bij de gunning de bestekbepalingen strikter naleven en mag maar betalingen doen na verstrekte en aanvaarde diensten.

Deze aanbeveling van het Rekenhof heeft slechts betrekking op een zeer beperkt aantal dossiers, waarvoor een onderbouwde reactie aan het Rekenhof werd bezorgd. Binnen het ministerie werden de nodige instructies gegeven voor een zorgvuldiger toepassing van de wetgeving en zal geïnvesteerd worden in bijkomende opleiding voor de medewerkers die worden gevat door overheidsopdrachten.

- Het ministerie moet instaan voor correct geredigeerde subsidiebesluiten en een degelijke opvolging en controle van de subsidiedossiers. Het moet inbreuken tegen de subsidievoorwaarden sanctioneren met saldo-inhoudingen en terugvorderingen.

Binnen het ministerie werden de nodige instructies gegeven om de controle van de subsidiedossiers aan te scherpen.

- Bij inhoudelijk afgesloten dossiers moet het ministerie de resterende vastleggingen tijdig annuleren.

Om efficiëntieredenen opteert het Departement internationaal Vlaanderen ervoor om de annulering van resterende vastleggingen een paar keer per jaar te bundelen.